

ГЛАС ЦЕНТАРА

ИНФОРМАТИВНИ БИЛТЕН
АСОЦИЈАЦИЈЕ ЦЕНТАРА
ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СРБИЈЕ

ISSN 1820-404X

Број 53 - година XIII - децембар 2016. - Врњачка Бања

ВРЕМЕ ЈЕ ДА
НАСТУПАМО ЗАЈЕДНО!

ТЕМА БРОЈА:
ДОБИТНИЦИ НАГРАДЕ
ЧОВЕК ГОДИНЕ

Регистар удружења
Број БУ 3249/2012

Дана 27.04.2012. године
Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар удружења, на основу чланова 26. и 32. Закона о удружењима („Службени гласник РС“ бр. 51/09), поступајући по пријави за упис усклађивања у Регистар удружења друштвених организација, удружења грађана и њихових савеза уписаних у Регистар друштвених организација и удружења грађана и Регистар удружења, друштвених организација и политичких организација, који је поднет од стране **Пословно удружење "Асоцијација центара за социјални рад Србије"**, преко:

Име и презиме: Бранка Давидовић
доноси:

РЕШЕЊЕ

УПИСУЈЕ СЕ у Регистар удружења усклађивање удружења, са следећим подацима:

Облик организовања: Удружење

Назив: Пословно удружење "Асоцијација центара за социјални рад Србије"

Скраћени назив: п.у. Асоцијација ЦСР Србије

Седиште и адреса: Жике Ваљаревића 1, Врњачка Бања, Србија

Матични број удружења: 17508458

ПИБ: 103045438

Датум оснивања: 18.06.2003

Датум доношења Статута: 23.01.2012

Делатност удружења: 9499 - Делатност осталих организација на бази учлањења

Подаци о заступнику:

Име и презиме: Зоран Албијанић
ЈМБГ: 1706955710170
Адреса: Панчевачки пут 130, Београд-Палилула, Србија

Име и презиме: Бранка Давидовић
ЈМБГ: 0303955305097
Адреса: Мије Јовановића 66, Богатић, Србија

Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба министру надлежном за људска и мањинска права, послове државне управе и локалне самоуправе, у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје преко Агенције за привредне регистре, уз доказ о уплати таксе од 500,00 динара, прописану тарифним бројем 7., Закона о републичким административним таксама на рачун број:840-742221843-57, прималац Буџет Републике Србије.

Регистар удружења
БУ 9022/2015
Дана 04.11.2015. године
Београд

Регистратор Регистра удружења који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 27. Закона о удружењима („Службени гласник РС“ бр. 51/09), и члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, број 99/2011), одлучујући о регистрационој пријави Пословно удружење "Асоцијација центара за социјални рад Србије", за регистрацију промене података у Регистар удружења, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Зоран Албијанић
доноси:

РЕШЕЊЕ

Усваја се регистрациона пријава и региструје се у Регистар удружења, промена података о:

Назив: Пословно удружење "Асоцијација центара за социјални рад Србије"

матични број: 17508458 и то следећих промена:

- Датум последње измене и допуне Статута:

Уписује се у Регистар: 26.10.2015

- Заступници:

Брише се из Регистра:

Име и презиме: Бранка Давидовић
ЈМБГ: 0303955305097
Адреса: Богатић, Србија

Уписује се у Регистар:

Име и презиме: Рада Дивац
ЈМБГ: 2310964798911
Адреса: Пријепоље, Србија

садржај

4. активности асоцијације

8. тема броја

14. активности центара

25. јубилеји

30. активности других

43. сарадници за глас центара

ШТАМПАЊЕ

ГЛАС ЦЕНТАРА У 2016.

финансијски је подржало
Министарство за рад, запошљавање,
борачка и социјална питања

издавач:

Асоцијација центара
за социјални рад Србије

адреса:

Жике Ваљаревића 1,
36210 Врњачка Бања

тел/факс:

036/ 616 280, 616 290

e-mail:

asocijacijsr@ptt.rs, csrvb@ptt.rs

web:

www.asocijacijsr.org

главни и одговорни уредник:

Љубица Журжиновић

за штампу приредио:

Уређивачки одбор

фотографије:

Асоцијација ЦСР

припрема и штампа:

Като
Штампарија Топаловић, Ваљево

тираж:

2000 примерака

децембар 2016.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд 364 (497.11)
ГЛАС Центара: информативни билтен Асоцијације
центара за социјални рад Србије / главни и
одговорни уредник Љубица Журжиновић. – Год. 1,
бр. 1 (дец. 2003) Врњачка Бања (Ж. Ваљаревић 1):
Асоцијација центара за социјални рад Србије,
2003 (Шабач: Демо принт). - 30 cm

Тромесечно.
ISSN 1820-404X = Глас Центара
COBISS.SR-ID 118423564

уводне напомене

Поштоване колегинице и колеге,

Са посебним задовољством истичемо да смо и ове године имали успешну сарадњу са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и овом приликом се захваљујемо сарадницима из Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања на подршци, коју очекујемо и у наредим годинама.

У 2016. години, одржане су редовне седнице Скупштине Асоцијације, Надзорног одбора и више седница Управног одбора. Управни одбор је одлучивао о веома значајним питањима која се тичу свих центара за социјални рад. И у овој години, као и претходних издата су четири броја билтена „Глас Центара“. Два броја су издата уз подршку Министарства, а два од средстава из чланарине. Асоцијација ЦСР Србије у сарадњи са Министарством и Удружењем стручних радника социјалне заштите Србије, организовала је 2016. године стручни скуп у Врњачкој Бањи, на коме је присуствовало преко 400 запослених у систему социјалне заштите.

Ову годину завршавамо богатији за још 5 добитника награде „Човек године“, награде која нам додатно даје снаге за још већи труд и рад у свим областима социјалне заштите.

Почетком 2017. године очекују нас редовне седнице Управног, Надзорног одбора и Скупштине Асоцијације ЦСР Србије, на којима ће се разматрати финансијски извештај и извештај о раду Асоцијације за 2016. годину, као и план и програм и финансијски план за 2017. годину.

Захваљујемо се свим колегиницама, колегама и сарадницима на успешној сарадњи током 2016. године.

Заступници Асоцијације са уређивачким одбором и стручном службом, желе Вам срећну и успешну 2017. годину.

Стручна служба Асоцијације

извештај

са IV седнице Управног одбора пу "Асоцијација ЦСР Србије"

Дана 16. 12. 2016. године у Врњачкој Бањи одржана је четврта седница Управног одбора пу „Асоцијација ЦСР Србије“. На седници су разматране следеће тачке дневног реда: Усвајање записника са претходне седнице Управног одбора одржане дана 02. 09. 2016. године; Разматрање дописа Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, у вези интерног плана и прописивања интерне процедуре поступања у случајевима инцидентних догађаја; Разматрање обавештења Геронтолошког центра Београд у вези здравствене заштите корисника смештаја и друга питања везана за лечење и смештај корисника на НП одељењима; Службене легитимације; Иницијатива за праћење конкурса и аплицирање пројектима у име пу „Асоцијација ЦСР Србије“ и текућа питања. Записник је усвојен без примедби.

Чланови Управног одбора су дискутовали о налогу Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања од 21. 11. 2016. године који се односи на поступање центара за социјални рад у

вези инцидентних догађаја и израде интерног плана и процедуре поступања у односу на заштиту корисника у случају инцидентних догађаја. Центри за социјални рад имају обавезу хитног обавештавања Министарства у свим инцидентним ситуацијама и критичним догађајима. У дискусији су учествовали чланови Управног одбора и дали информације о случајевима и примерима из центара за социјални рад. Управни одбор је донео одлуку да се упути обавештење центрима за социјални рад преко пу „Асоцијација ЦСР Србије“ о обавези поштовања налога Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у вези инцидентних догађаја. Асоцијација ће сачинити предлог модела интерног плана и интерне процедуре поступања у односу на запослене и у односу на заштиту корисника у случају инцидентних ситуација, који ће бити достављен центрима.

Под трећом тачком дневног реда Управни одбор је дискутовао о обавештењу Геронтолошког центра у Београду о усвојеном Правилнику о начину реализације здравствене заштите код других здравствених установа, односно других пружалаца здравствене заштите. На основу наведеног Правилника израђени су нацрти анекса уговора о пружању услуге домског смештаја и нови уговори о пружању услуге домског смештаја. Владимир Илић упознао је присутне да центри за социјални рад у Београду имају највећи број корисника у Геронтолошком центру у Београду. ГЦ је доставио обавештење и анексе уговора на потписивање, па је Градски центар за социјални рад у Београду реаговао и упутио допис Министарству са примедбама на одлуке Управног одбора ГЦ у Београду и донет Правилник. Допис је упућен инспекцијском надзору. Чланови Управног

одбора су истакли да примедбе на поступање Геронтолошког центра у Београду према Министарству треба да иду и од Асоцијације, јер је ово проблем свих центара. Било је говора и о проблемима отпуста са лечења дугогодишњих психијатријских болесника који су лишени пословне способности, за које нема могућности за хитним смештајем у установе социјалне заштите, а нема могућности ни за породично старање. У овим ситуацијама треба штитити интерес корисника. Управни одбор је донео одлуку да упути иницијативу Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у вези преиспитивања одлуке Управног одбора Геронтолошког центра у Београду од 12. 10. 2016. године и Правилника о начину реализације здравствене заштите код других здравствених установа, односно других пружалаца здравствене заштите. Такође је потребно упутити иницијативу Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у циљу постизања договора са Министарством здравља о поступању НП болница при отпustu пацијената без породичног старања и могућности смештаја у установу социјалне заштите.

На седници се дискутовало о службеним легитимацијама и донета је одлука да се Комори социјалне заштите упути захтев за доставу обавештења члановима коморе о динамици обезбеђивања и до-

стављања службених легитимација стручним радницима центара за социјални рад. Секретар пу „Асоцијација ЦСР Србије“ упознао је присутне о пројектним активностима и дао предлог да чланови удружења буду активнији у праћењу конкурса за пројекте и аплицирања у име Асоцијације. Информације о конкурсима за пројекте треба достављати стручној служби пу „Асоцијација ЦСР Србије“, која ће достављене информације прослеђивати члановима Управног одбора.

Управни одбор је дискутовао поводом дописа Агенције за борбу против корупције и обавезе израде плана интегритета. Постигнут је договор да се центрима за социјални рад упути обавештење о обавези поступања по обавештењу Агенције за борбу против корупције о издрави Плана интегритета. У току дискусије колеге су изнеле бројне примере из праксе центара за социјални рад у свакодневном раду и истакли преоптерећеност стручних радника. Управном одбору је присуствовао и в.д. директора међуопштинског Центра за социјални рад Љиг, Лајковац и Мионица Милан Јанићијевић који је изразио спремност да и овај Центар постане члан пу „Асоцијација ЦСР Србије“.

Стручна служба Асоцијације

АСОЦИЈАЦИЈА ЦЕНТАРА
ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СРБИЈЕ
Врњачка Бања 36210
Ж. Ваљаревића 1, п.ф. 102
Тел/факс: 036/616-290
www.asocijacijsr.org
e-mail: asocijacijsr@ptt.rs
Текући рачун: 200-2419950101908-43

Мат. бр. 17508458
Шифра деп. 9499
ПИБ 103045438

МИНИСТАРСТВО ЗА
РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И
СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
Помоћник Министра
Г-ђа Бранка Гајић
Немањина 22-26, 11 000 Београд

Врњачка Бања
23.12.2016.године

Поштована г-ђо Гајић,

Чланови Управног одбора пу „Асоцијација ЦСР Србије“ на седници одржаној дана 16.12.2016.године, дискутовали су о актуелним питањима из области рада центара за социјални рад. Колеге су иницирале питања везана за лечење и смештај корисника на НП одељењима. О наведеним питањима дискутовало се и на претходним седницама Управног одбора, па сматрамо да је важно да Вас о томе обавестимо.

Предлог је да се постигне договор између Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарства здравља, којим ће се дефинисати да Неуропсихијатријске болнице не врше отпуст пацијента који се налазе под непосредним старатељством, који су стамбено и материјално необезбеђени и немају породично старање, а пре него што се обезбеди смештај у одговарајућој установи социјалне заштите. Напомињемо да уколико НП болнице изврше отпуст ових лица, без претходне сагласности центра, а корисник нема адекватне услове за збрињавање у отвореној заштити, угрожене су потребе и интереси штићеника.

Молимо Вас да се у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања размотри могућност договора са Министарством здравља у вези заштите интереса корисника и пацијената у НП болницама при отпусту са лечења.

Захваљујемо на сарадњи, с поштовањем,

Председник УО
Зоран Албијанић, с.р.

АСОЦИЈАЦИЈА ЦЕНТАРА
ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД СРБИЈЕ
Врњачка Бања 36210
Ж. Ваљаревића 1, п.ф. 102
Тел/факс: 036/616-290
www.asocijacijsr.org
e-mail: asocijacijsr@ptt.rs
Текући рачун: 200-2419950101908-43

Мат. бр. 17508458
Шифра деп. 9499
ПИБ 103045438

МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ,
БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
-Сектор за бригу о породици и
социјалну заштиту-
Одељење за инспекцијски надзор
Немањина 22-26, 11 000 Београд

Врњачка Бања
23.12.2016.године

Поштовани

Дана 16.12.2016.године одржана је седницу Управног одбора пу „Асоцијација ЦСР Србије“ на којој се дискутовало о обавештењу Геронтолошког центра у Београду у вези здравствене заштите корисника смештаја.

Према обавештењу Геронтолошког центра Београд, ул.Марије Бурсаћ. Бр. 49, Управни одбор установе је 12.10.2016.године донео Правилник о начину реализације здравствене заштите код других здравствених установа, односно других пружалаца здравствене заштите. Чланом 6. наведеног Правилника је дефинисана обавеза обезбеђивања пратње кориснику ради реализације здравствене услуге у заказаном термину и то од објекта установе до надлежне здравствене установе, односно другог пружаоца здравствене заштите и у повратку до објекта установе у коме се корисник налази на смештају, а у случају хитног стања, у здравственој установи, односно код других пружалаца здравствене заштите где је корисник упућен и то до повратка у објект установе у коме се корисник налази на смештају. Сродник-треће лице односно старатељ су лица која треба да благовремено обезбеде пратњу. Одредбама Правилника је неосновано и незаконито утврђена обавеза трећих лица односно сродника и старатеља да обезбеде пратњу корисницима услуга домског смештаја.

Напомињемо, да се наведеним одредбама Правилника губи смисао и сврха услуге домског смештаја из члана 51. Закона о социјалној заштити који подразумева пружање услуга домског смештаја па и здравствене заштите у оквиру и преко установе домског смештаја.

Уколико би овај Праилник био примењиван од стране свих установа где се корисници налазе на смештају која би улога била стручних радника центара за социјални рад осим да обезбеђују пратњу корисницима при одласку код лекара. Ово изузетно сматрамо важним обзиром на распложиви број стручних радника у центрима за социјални рад као и лица која се налазе под непосредним старатељством те би то довело у питање функционисање органа старатељства.

Поводом напред наведеног молимо Вас да утврдите законитост и основаност донетог Правилником посебно имајући у виду да одредбе наведеног Правилника установа наводи и у новим уговорима о смештају корисника које достављају на потпис центрима а које центри из напред наведених разлога не могу потписати.

Заступник пу „Асоцијација ЦСР Србије“
Зоран Албијанић, с.р.

додељене награде

„Човек године”

Реформа социјалне заштите у 2017.

Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александар Вулин најавио је на свечаности доделе да ће идуће године бити спроведена озбиљна реформа система социјалне заштите и да ће бити донета два важна закона у тој области.

„Донећемо у 2017. Закон о финансијској подршци породицама са децом, чиме ћемо значајно повећати број жена које ће имати право на породилску надокнаду. Такође ћемо донети у 2017. и Закон о социјалној заштити који ће јасно уредити правила функционисања, али и увести радну активацију људима који су у стању социјалне потребе да радом промене свој положај”, рекао је Вулин на манифестацији „Човек године”.

Вулин је истакао да ће министарство идуће године наставити да шири обухват корисника социјалне заштите, да неће умањивати постојећа социјална давања већ да ће обезбедити да она буду сигурна и исплаћена на време.

“Идуће године спровешћемо озбиљну реформу у социјалној заштити”, нагласио је Вулин. Како каже, “социјална заштита је као водовод, када је све у реду и када вода тече све се подразумева и сви сматрају да је то једино могуће и нормално, али када вода нестане, тек онда видимо шта значи социјална заштита”.

Он је истакао да би било довољно само један дан бити без система социјалне заштите да бисмо видели да ниједна држава без њега не може.

“Запослени у систему социјалне заштите су вредни и одговорни људи и ово је прилика да им захвалимо у име више од 700.000 корисника разних облика социјалне заштите и ове године су запослени у том систему успели да испуне своју обавезу и помогну свакоме коме је помоћ била потребна. Наш систем ма колико ограничен и финансијски и на друге начине је увек ту када треба помоћи”, нагласио је Вулин.

Према његовим речима, запослени могу да кажу да се њихов материјални положај поправља и да су изједначени са свим осталим радницима у државној управи, што до сада није био случај.

“Ево трећа година како заједно носимо најтежи и најлепши посао на свету, бавимо се људима и онима којима је потребна помоћ, разумевање, пажња, не само да их неко нахрани већ и разуме и воли”, рекао је Вулин у обраћању гостима манифестације у Народном позоришту.

Он је рекао да у систему социјалне заштите ради 14.000 људи који брину о 700.000 корисника. “Србија мора и може да буде поносна на вас. Србија понекад као да не види колико сте велики и важни људи.

Србија има чиме да се поноси. Докле год развијамо систем социјалне заштите за ову земљу има наде”, нагласио је Вулин.

На манифестацији “Човек године” су уручена и признања која министарство додељује установама и изузетним појединцима.

Награде су додељене у пет категорија, а лауреатима су признања уручили њихови корисници.

У категорији Запосленом у центру за социјални рад или органу старатељства награда Човек године је припала Весни Маргаретић из Центра за социјални рад Суботице, којој је награду уручила студенткиња медицине Драгана Вуков из Суботице која је из хранитељске породице.

Затим у категорији Запосленом у установи социјалне заштите за смештај деце и младих - Александру Величковићу, васпитачу дома “Вера Радивојевић” у Белој Цркви.

Запосленом у установи социјалне заштите за смештај одраслих и старијих лица - Сузани Мишић, директору Геронтолошког центра у Београду. Она је новац од награде - 200.000 динара донирала свим колегиницама које су оболеле од малигних болести.

Затим у категорији Појединац који је пре одласка у пензију био запослен у систему социјалне и породичне заштите - педагогу Душану Миловићу из Завода за васпитање деце и омладине Београд.

У категорији Хранитељ награда је припала Бојани Степановић, која је након што је родила своје двоје деце у свој подстанарски дом почела да прима и другу децу. Код ње је тренутно 40. дете до сада.

“Хранитељство је најлепше на свету, да имамо што више хранитеља у Србији”, поручила је Степановић.

Ове године је предвиђена и специјална захвалница за допринос социјалној заштити Републике Србије која је додељена Банци за развој Савета Европе.

Та банка је доделила три милиона евра бесповратне помоћи за решавање мигрантске кризе у Србији, а награду је примио њен представник Стефан Селен.

“Помажемо земље које примају велики број миграната и избеглица. Хвала Вулину што нам је помогао да изађемо у сусрет најугроженијима”, казао је Селен.

Преузето са интернет презентације МИНРЗС

представљамо добитнике

Годишње признање и награда “Човек године” додељује се посебно:

појединцу професионалцу – стручњаку запосленом у: - Центру за социјални рад - органу старатељства;

- образложење предлагача

Весна Маргаретић већ 28 година ради у комплексној и осетљивој области од јавног интереса, у области социјалној заштити, која за циљ има пружање помоћи и оснаживање за самосталан и продуктиван живот појединца и породица у стању социјалне потребе, као и спречавање и отклањање последица социјалне искључености.

Када се ово комплексно и широко подручје социјалног рада географски налази на самој граници Републике Србије, у вишенационалној средини са великим бројем деце на породичном смештају, (актуелно

1. Бојана Степановић
2. Душан Миловић
3. Сузана Мишић
4. Александар Величковић
5. Весна Маргаретић

210- ро деце у 137 хранитељских породица), и када се томе дода актуелна мигрантска рута, али и вишене-дељно задржавање миграната на територији Суботице, обављање посла у овом контексту, пред социјалног радника, поставља велике захтеве и изазове.

Весна Маргаретић отворено приступа свим изазовима, вредно и предано, без задршке тражи решења која за исход имају благовремену и увремену помоћ свима којима је она неопходна.

У току свог професионалног ангажовања, савесно приступа извршавању радних задатака који су углавном усмерени у осетљивој области породично правне заштите деце и породице.

Весна Маргаретић у својим радним обавезама и задацима приступа отворено уносећи (и уноси), како своје знање тако и искуство стечено дугогодишњим радом у пракси.

Према корисницима, увек блага и топла, али истовремено радознала да чује и сагледа најразличитије потребе, спремна да уважи корисничко виђење како проблема тако и решења, вешта у балансирању ресурса корисника и мера и услуга социјалне заштите које могу довести до бољитка.

Наведене особине су и сами корисници препознали 2010.године, када су Весни Маргаретић доделили Плакету Најпопуларнији социјални радник града Суботице у 2010.

Весна Маргаретић у односу према сарадницима је отворена за учење од других и заинтересована за континуирано лично напредовање, али и истовремено је спремна за несебично делење свог искуства са колегама, сарадницима како из система социјалне заштите тако и из других система (здравство, просвета, правосудје, полиција).

Захваљујући одличним комуникационим вештинама и преговарачким способностима Весна је изградиле добар сараднички однос са свим колегама из сарадничких институција у граду Суботици, што умногоме олакшава рад свих стручњака Центра за социјални рад и има боље исходе на задовољавању потреба корисника где је експлицитна међусекторска сарадња.

Поред ревности у извршавању радних обавеза, колегиница Весна Маргаретић је спремна да доприноси и активно учествује у планирању, креира радне задатке који и са смањеним бројем запослених у области социјалне заштите, доводе до исхода да сваки корисник добије адекватну и благовремену услугу.

Посебан допринос у области социјалне заштите је свакако у области заштите деце без родитељског старања – развоју хранитељства, где је активно уче-

ствовала у кампањи анимирања будућих хранитеља, формирању става стручне и шире јавности о вредностима и значају развоја овог облика заштите, затим је захваљујући несебичном раду организовала активности, рад са децом без родитељског старања, рад са примарном породицом...

Велики квалитет Весне Маргаретић је и адаптивност у новонасталим ситуацијама, што се нарочито видело у заштити деце- малолетних миграната у мигрантској кризи. Њена стваралачка способност да преточи праксу и искуство у тако осетљивом сегменту социјалног рада у актуелној ситуацији мигрантске кризе је од непроцењивог значаја за колектив, колеге и сараднике као и за саме мигранте.

У околностима појаве мигрантске кризе Весна је због недостатка процедура и инструкција, успоставила механизам квалитетног одговора у пружању помоћи малолетним мигрантима без пратње, те се може рећи да је у текућој години поред свих ангажовања у раду на унапређењу система породично правне и социјалне заштите, ово њен значајнији допринос у области социјалне заштите.

Развијајући се као социјални радник, несебично је доприносила и доприноси и развоју система социјалне и породично-правне заштите.

Мирослава Багавац, директор
дипл. социјални радник
ЦСР Суботица

Установи социјалне заштите за смештај деце без родитељског старања и деце са сметњама у развоју;

Признање из руку штићеника

Бела Црква: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања доделило је награде личностима године из свих области за које је задужено.

У категорији признања запосленом у установи за смештај деце и омладине, личност године је Александар Величковић васпитач у дому за децу и омладину „Вера Радивојевић“ из Беле Цркве. Награду је свом васпитачу уручио штићеник дома Милош Стојановић, студент банкарства.

Када се зна да 14.000 запослених у области социјалне заштите брине о готово 700.000 штићеника, овакве награде више су него заслужене.

- Посебно ми је значило то што ми је Милош уручио награду. Он је пример детета које може све. Да учи и буде друштвено ангажован. Моја парола је „Уз децу

се не ради - са децом се живи“ и тога се придржавам деценијама. Изузетно сам поносан због награде, али морам да кажем да је наш колектив мали и сложен и да је то допринело да добијем награду, нарочито због тога што су ме они предложили – рекао је Александар Величковић.

У дому је упознао супругу, о штићеницима су разговарали и код куће, а тако ће каже Аца бити све до пензије, баш као што му је први директор рекао: „Понашај се са децом као да су твоја и све ће бити у реду“.

- Стотине њих сам испратио из Дома „Вера Радивојевић“ пресрећан што ће наставити даље са добрим основама – рекао је Величковић.

В. Х.

Преузето са интернет презентације www.dnevnik.rs/vojvodina/priznanje-iz-ruku-sticenika

Установи социјалне заштите за смештај одраслих инвалидних лица очуваних менталних способности, душевно оболелих лица и ментално недовољно развијених одраслих лица, за смештај пензионера и других старих лица;

- образложење из Одлуке о добитницима

У протекле четири године др Сузана Мишић је значајно допринела унапређењу услуга социјалне заштите кроз одговорно и благовремено поступање у извршавању послова, савесно обављање

послова, подједнако у односу на ниво пружања услуга, као и услова за рад запослених и то постављањем стандарда на високо стручан и етичан ниво. Отвореним и непристрасним односом према корисницима услуга, уз уважавање индивидуалности и потреба, значајно је допринела хуманизацији услова живота корисника. Популаризацијом активног старења кроз многобројне програме и манифестације, допринела је стварању позитивније слике јавности па и самих сениора о трећем животном добу.

Проширене су услуге у заједници, отворени су нови дневни центри и клубови: Треће доба - Калуђерица (2012. године), Треће доба - Вождовац II, Милева Марић Ајнштајн (2015. године), Драгиша Ћирић у Земуну (2015. године) и Душан Ресавац Раковица (2016. године), Дринка Ћуковић Звездара (2016. године), ре-новирани клуб на Палилули. Отворен је Едукативно-креативни центар у Светогорској улици.

Отворено је и Одељење за смештај особа оболелих од различитих типова деменција и Алцхајмерове болести.

У 2014. години током проглашене ванредне ситуације, др Сузана Мишић се истакла и показала хуманост и солидарност са лицима која су била погођена елементарном непогодом, јер је као учесник, а и заједно са кадровским капацитетима Установе, стављајући на располагање и материјалне ресурсе, збринула преко 300 лица. Поред тога, директор, заједно са сарадницима преузима обавезе и активности у вези са мигрантима који су упућени у Установу ради збрињавања.

Директор Установе је члан главног одбора ЕДЕ што доприноси унапређењу квалитета услуга дуго-трајне неге, као и размену знања, информација и праксе у овој области.

Пензионисаном лицу који је пре одласка у пензију био запослен у систему социјалне и породичне заштите, најмање, непрекидно 20 година пре одласка у пензију, а које испуњава и друге критеријуме утврђене одлуком;

Рођен у Херцеговини 1950. године. Основно и средње образовање стекао у Невесињу, данашња Република Српска. Студије наставио у Београду на Дефектолошком факултету и стекао звање дипломирани специјални педагог за рад са децом и омладином са поремећајима у понашању.

Прво запослење у струци било је 1980. године у Прихватишту за децу и младеж Београд. Ту сам стекао драгоцено искуство у раду са малолетним деликвентима и прекршиоцима закона. Од старијих, искусних колега научио је многе вештине и усвојио знања у раду са младима и схватио да се са децом и омладином треба искрено бавити, комуницирати, помагати им у превазилажењу проблема у сукобу са законом. Од 1995. године наставио рад у Заводу за васпитање деце и омладине Београд. Нови изазов био је групни рад са децом са вишеструким сметњама и посебним потребама, где је такође форсирао креативни рад и окупационе активности које помажу у корекцији понашања и односа према постављеним нормама и правилима.

У раду са децом и омладином са поремећајима у понашању, потребно је било и додатно се едуковати и усавршавати. Сходно томе похађао је додатну еду-

кацију на породичној системској терапији. Такође кроз рад завршио је и когнитивно бихевиоралну терапију као помоћно средство у раду са адолесцентима. Уз све то развијао је и подстицао креативни рад код деце и омладине кроз столарско моделарску секцију односно радионицу. У тој радионици настала су значајна и вредна дела на која смо сви поносни. Тај креативни рад показао се као моћно средство у процесу васпитања, зато је настављен континуирано кроз цео Душанов радни век до пензионисања 2015. године. Тај креативни рад презентован је у више наврата кроз изложбе и презентације, показујући то и широј заједници. Нарочито је развио технику пирографије односно пирографуре. То је техника украшавања дрвета ужареним врхом специјалне кантал жице, чиме се могу постићи ефекти светлости и сенки. Урађена су многа дела: пејзажи, ликови, грбови, иконе и разни други.

Одмах по пензионисању Душан је наставио свој рад са децом, као волонтер и дан данас у програму ПИТ-а води своју радионицу и са децом израђује радове у дрвету.

Тренутно је ангажован на припреми изложбе децијих радова, која ће се одржати за Божићне празнике.

Лицу које по оценама стручњака запослених у систему социјалне и породичноправне заштите, грађана и самих корисника, обавља дужност хранитеља или послове породичног смештаја одраслих и старих лица;

Поштована комисијо,

Обраћам Вам се у име Удружења хранитеља Београда са подружницама (Шабац, Лозница и Ваљево, које укупно броји око 700 породица) које предлаже за Човека године особу на коју смо сви поносни, а сматрамо да и шира јавност треба сазнати за њену хуманост, како би можда још неки кренули њеним стопама. То је хранитељка Бојана Степановић, која се хранитељством бави већ 36. год. Тачније од 19. 12. 1980. год., док су још увек били подстанари прихватили су 5 бебица (старости од 3. месеца до годину дана) од којих је три отишло на усвајање, а једна је и дан данас остала у дому код своје „маме Бојане“ и помаже јој у обавезама око подизања 40-ог детета на хранитељству. Први пут се и дешава да Бојана води рачуна о само једном детету.

Докле иде њена хуманост говори и чињеница да кад је оперисала рак дојке није децу која су јој тог момента била поверена, вратила у дом, већ је наставила да се безрезервно брине, дајући им себе до ма-

ксимума, наравно све у договору са социјалним радницима, који нису никада имали замерке за њен рад. Новац јој никада није био приоритет, чак је често другима и плаћала за помоћ око деце, пошто је и ургентни хранитељ, па су се дешавале скоро па редовно ситуације да на смештају има више од три, чак и четири детета. Њено срце једноставно никада није могло одбити помоћи детету у невољи и није се никада питала да ли може то да изнесе, њу је једноставно љубав ка тој деци носила и давала снагу да све може. Сам социјални рад је стално дозвољавао да се правило од троје деце по породици у Бојаниној не примењује, јер су се много пута уверили у њену способност, као и искрену пожртвованост и љубав према немоћној деци, нажалост, из неког разлога лишених родитељског старања.

Без обзира на њене садашње године и већ мало начето здравље, Бојана не одустаје од своје хуманости. И даље се активно бави хуманитарним радом и хуманитарну помоћ, поред чувања деце и самог хранитељства, пружа кад год јој се за то укаже прилика. Потпредседница је клуба хранитеља Чукарица и Раковица где се заједно са клубом активно бори да прикаже хранитељство у најбољем светлу, у нади да ће што већем броју породица приближити само хранитељство, као и обезбедити деци из домова боље услове за одрастање, самим тим срећније детињство, као и наду за њихову светлију будућност.

О њој и њеним заслугама има већ доста тога на интернету, ту се може прочитати о хуманости ове дивне жене и њене породице који су овиме почели искрено и са великом љубављу да се баве још у периоду када већина није знала да хранитељство као облик помоћи деци без родитељског старања уопште постоји. Доказ те љубави је и чињеница да се Бојана са свом децом (неки је и даље сматрају за маму, а ка-

ко су године пролазиле, неки су је гледали и даље је гледају као баку) и даље редовно чује и контактирају је кад год им затреба њена подршка. Седморо њих је створило своје породице чија је она поносна бака.

Жалосно је што многи ни дан данас не знају шта значи реч „хранитељ“. Зато и јесмо да за Човека године буде изабрана ова изванредна жена. Можемо слободно рећи и једна од „пионира“ у хранитељству, која за себе каже да је најбогатија жена на свету, притом не мисли на материјално, јер се од хранитељства и помоћи од државе нико није обогатио. Њено велико срце и хуманост би требало свима да буде звезда водила, ако ни у чему другом, онда барем у томе како се треба опходити према ближњем свом.

Бојана Степановић - понос хранитељства и човечности!

Удружење хранитеља Београда са подружницама Ваљево, Лозница и Шабац

карактеристике случајева вршњачког насиља

Постоје бројна одређења вршњачког насиља, а за све њих је заједничко да се под насиљем подразумева свако физичко или психичко насилно понашање усмерено на децу од стране њихових вршњака, које је учињено са циљем повређивања, које укључује понављање истог обрасца и одражава не-равноправан однос снага карактеристичан на два нивоа: јачи против слабијих или група против појединца. Сваки од ових поступака се може разликовати по облику, тежини, интензитету и временском трајању.

Насилничко понашање деце се разликује од краткотрајних инцидената и свађа деце. Основна разлика између насилничког понашања деце са једне стране и инцидената и свађа деце са друге стране, је управо у намерној жељи да се другом детету нанесе зло, понављаној акцији током одређеног времена и доминацији силе на индивидуалном или групном плану.

Често се поставља питање, откуд насиље у школама и шта је то што доприноси да се деца међу собом туку, вређају, понижавају и др. Покушавају да се дају различити одговори на ова питања, од тога да је насиље толико присутно свуда око нас, нарочито у медијима, у различитим садржајима који се нуде деци, да су деца развила неку врсту неосетљивости на насиље, до тога да је насиље саставни део њиховог живота. Деца виде насиље у кући, школи, телевизији, виде да се некада насилним реакцијама може брже стићи до циља, изаћи из конфликта као победник и тако добити оно што се жели. Да ли деца постају све насилнија или се само отвореније суочавамо са проблемима насиља и гласније говоримо о овој друштвеној појави?

На евиденцији ЦСР Шабац у првих 8 месеци 2016. године имамо 24 случаја вршњачког насиља у којима је учествовало 25 жртава и 28 насилника (1 насиље – 2 жртве). Када се погледа територијална подела, благу предност у броју случајева вршњачког насиља бележи сеоска средина.

Разлика у броју жртава и насилника произилази из чињенице да је било 5 случајева групног насиља. Такође имамо и случај да су биле и 2 жртве 1 насилника као и 4 случаја када су „испреплетане улоге и жртве и насилника“ (одговорио на насиље, изазвао насиље псовком, гуркали се, отимали се око лопте и сл.)

жртве	насилници	број случајева	
		село	град
25	28	14	10

Треба поменути да је било и нетачних изјава деце јер је у 1 случају отац „наводно“ нападнуте девојчице напао „насилника“ (другу девојчицу али насиља од стране те девојчице није ни било) а у 1 случају баба једног од дечака из међусобног кошкања, напала и уплашила другог дечка, што је за последицу имало одласке дечака у Развојно саветовалиште. Такође су 1 девојчицу криво означили да је платила другу да напакост другарици (затвори у купатило) и сл.

Старосна структура жртава и насилника

жртве	М	Ж	укупно
- 6 година	1		1
7 - 10	3	2	5
11-14	8	6	14
15-18	4	1	5

насилници	М	Ж	укупно
- 6 година	1		1
7 - 10	2		2
11-14	18	3	21
15-18	4		4

Из табеле старосне структуре видимо да највећи број и жртава и насилника долази из старосне групе од 11-14 година. Поред бројних чинилаца који утичу на испољавање вршњачког насиља, сигурно да велики утицај има и период пунолетства и турбулентне промене код деце које оно изазива.

Табела одазивања на позив ЦСР

одазвали се на позив Центра	жртва	насилник	укупно
са мајком	12	15	27
са оцем	5	9	14
са оба родитеља	5	3	8
са бабом	2		2
нису се одазвали	1	1	2
	25	28	53

Из претходне табеле можемо видети да се родитељи и деца одазивају на позиве да дођу у ЦСР али се ту издваја податак да већина деце долази у пратњи мајке, мада има и значајан број када деца долазе на разговор у пратњи оба родитеља.

Резултати добијени из спроведених истраживања показала су да постоји повезаност појединих карактеристика породичне структуре са повећаним ризиком јављања насилног понашања и делинквенције. Под тим карактеристикама подразумевају се величина породице, редослед рођења и родитељски статус. Другим речима речено, велика бројност породице повезана је са предиспозицијом развоја насилног понашања деце и младих, затим и одрастање само са мајком може бити повезано са недостатком прихватања ауторитета и насилним понашањем деце. Повезаност може бити посредована и ниским социо - економским статусом породице и становањем у урбаној средини. Постојање ових додатних фактора, утичу да реконструисане породичне структуре немају снагу заштите од евентуалних проблема у понашању.

Из анализе случајева насиља са евиденције Центра, када се погледају структуре породица из којих долазе насилници али и жртве, не издваја се велика заступљеност једне или више карактеристика, горе наведених. И код једних и код других постоје по неколико случајева да се ради о самохраним родитељима (мајка), да су у два до три случаја разведени родитељи, што није довољан показатељ да генерално утиче на агресивност или на трпљење агресивности, уопште на вршњачко насиље. И код жртава и код насилника није велики број деце која иду на неки спорт, (по 5-6-оро), чак ни слаб, довољан школски успех није код већине забележен. И код жртава и код насилника постоје деца која су од раније позната ЦСР (насиље у породици, разводи, асоцијално понашање) али и тај број није значајан.

Можда је значајно да се код деце жртава бележи да су у 3 случаја очеви тренутно на издржавању затворских казни, углавном због неплаћања алиментације. У породицама деце жртава бележи се и мало већа незапосленост родитеља. Заједничко и за породице жртава и за породице деце насилника је да већина њих живи у проширеним породицама, више-генерацијским, уз присуство млађих или старијих се-стара и браће.

Такође је заједничко да и породице жртава и породице насилника имају углавном слику о својој породици као функционалној, са очуваним ауторитетом родитеља и углавном, бар када се ради о породицама насилника, износе мишљење да им је дете изазвано.

Структура насиља

врсте насиља	
физичко насиље	14
психичко	4
физичко и психичко	2
асоцијално понашање	2
сексуално	1
електронско или сајбер насиље	1

Из табеле видимо да је у значајно већем броју заступљено физичко насиље а да су сва остала насиља у малом броју испољена. У оквиру случајева насиља издвајају се неколико као потенцијално озбиљна и то су вишеструки увод шрафцигером, групно ударање једне жртве, вређање преко друштвених мрежа.

Алармантно је да је трећина жртава након претрпљеног вршњачког насиља потражило помоћ Развојног саветовалишта.

Иако је релативно мали број случајева вршњачког насиља у односу на број школа на територији Града, ипак се неке школе могу издвојити по броју случајева вршњачког насиља као што су школа „С. Новаковић“ Летњиковац, „Л. Лазаревић“, Прњавор, Мајур, Змињак. Два ученика насилника су променила школе а једна жртва разред у оквиру исте школе.

Када се погледају од кога долазе пријаве насиља, имамо да је у 8 случајева пријава стигла из Опште Болнице а остале пријаве од Полицијске управе Шабац.

Као закључак треба рећи да је приликом проучавања школског насиља неопходно да се узме у обзир друштвени контекст. Проблемом вршњачког насиља у школама треба да се бави целокупно друштво, како његове институције, породица, тако и друге друштвене групе, које могу дати значајан допринос борби против насиља. Насиљу међу ученицима у школи се мора дати одговарајућа пажња и третман. Реакције заједнице на појаву насиља међу ученицима у школи морају бити ефикасне и адекватне. Неопходно је деловати на свеобухватну изградњу свести о забрани било ког вида насиља и другог понижавају-

ћег поступања према деци, а у образовно-васпитним институцијама поставити као приоритет превенцију вршњачког насиља, едуковати школско особље, ученике и родитеље, тежити ка изградњи безбеднијег окружења, ка већој примени постојећих програма у пракси и ка ресоцијализацији деце починилаца насиља у заједници.

Саме школе немају увек довољно расположивих могућности да се супротставе том проблему. Родитељи, такође, нису увек довољно осетљиви за ову проблематику, а често нису ни у могућности да се одупру деструктивним, чак и агресивним, утицајима друштва на њихове породице и њихову децу.

На основу података добијених из више истраживања о вршњачком насиљу, можемо закључити да је неопходно радити на сузбијању сваког облика насиља међу ученицима у школи, а на првом месту образовно и васпитно деловати на спречавању вербалног насиља, које је највише заступљено у школама. (Ђуришић: Вршњачко насиље у Србији из угла истраживача: импликације за будућа истраживања)

Потребно је спроводити тренинге и континуиране едукације о карактеристикама вршњачког насиља, краткорочним и дугорочним последицама, облицима интервенција које су ефикасне за редуковање вршњачког насиља, а у које би били укључени наставници, ученици и родитељи. Осим тога, требало би радити на подизању јавне свести о вршњачком насиљу и последицама вршњачког насиља кроз различите облике јавних кампања.

Љубица Журжиновић, социолог ЦСР Шабац

округли СТО "Породица и вршњачко насиље"

Дана 07. 10. 2016. године, у оквиру обележавања Дечије недеље, а у организацији Саветовалишта за породицу и младе Центра за социјални рад „Шабац“ у коме раде Милица Обреновић, дипл. социјални радник, породични психотерапеут и Весна Брајић, дипл. педагог, породични саветник, организован је округли сто на тему "Породица и вршњачко насиље". Повод за округли сто на ову тему је све већи број пријава вршњачког насиља која стижу у Центар за социјални рад, односно Службу за заштиту деце и младих.

Округлом столу присуствовали су представници стручних служби основних и средњих школа, председници Бачког парламента средње Хемијско-текстилне школе као и Техничке школе, представници Предшколске установе „Наше дете“, представник ПУ Шабац, представник Развојног саветовалишта, вршилац дужности директора Центра за социјални рад „Шабац“ као и стручни радници Службе за заштиту деце и младих ЦСР „Шабац“. Сви присутни су упознати са бројем пријава које стигну у ЦСР „Шабац“, садржајем ових пријава као и са анализом истраживања које је на тему вршњачког насиља урадила Љубица Журжиновић, социолог ЦСР „Шабац“.

Појава вршњачког насиља је озбиљан друштвени проблем и као такав, захтева озбиљан приступ али и озбиљно и системско решавање проблема. Последњих година сведоци смо пораста броја породичног а у последње време и вршњачког насиља.

Зашто нам се деца туку, вређају, међусобно понижавају, прете, омаловажавају? Питања су бројна а сви ми који се бавимо заштитом најбољег интереса мал. деце, чини се, врло добро знамо одговор.

Пораст насиља у породици, насиља у партнерским односима преноси се, по принципу сору-paste и на насилно понашање малолетне деце на улицу, школу, одељење, спортске терене, стадионе а онда поново у породицу. Зачаран круг из кога се тешко излази... Има и оних који кажу - "тога је увек било у школама, ко је на то обраћао пажњу, потучемо се па се помиримо". Можда ствари могу и тако да се посматрају. Али то је било некад. Некад је и насиље било табу тема. Сада морамо да причамо о насиљу. Јер ако ћутимо, производимо ново насиље.

У ЦСР "Шабац" у првој половини године забележене су 24 пријаве које се односе на вршњачко насиље што је приближно укупан број пријава у претходној години.

Како изгледа вршњачко насиље? Покушаћу да представим део пријава које стигну у Службу за заштиту деце и младих од разних установа - основних и средњих школа, предшколске установе, Полицијске управе, Опште болнице, Дома здравља, пријаве грађана, родитеља а односе се на насиље између вршњака.

Вршњачко насиље изгледа овако:

- ударио га друг без повода
- задобио ударац ногом у подлактицу
- без повода пришао другарици, саплео је ногом, због чега је пала и ударила у бетон
- ударио друга затвореном шаком у пределу усана
- закачио друга раменом који му је псовао мајку
- другови га држали уз зид и ударили
- са четири друга напао друга
- гурнуо друга због чега је друг ударио главом у зид и повраћао
- претио другарици "скидај гаће"
- ударио друга ногом због псовки пет пута песницом у грудни кош
- платила другу да држи врата од тоалета и не дозволи другарици да изађе
- донео нож у школу и плашио другу децу
- ударио другарицу ногом, у намери да се "нашали"
- измакао другарици столицу због чега је пала и ударила у бетон
- ударио је друг ногом у стомак, због чега је пала, пре тога јој упућивао погрдне речи
- ударио другарицу, која се са њим нашалила да се заљубио
- гурнули га другови, пао и ударио главом у бетон
- бацао другу песак у очи, увртао прсте, "давио на спавању"
- убо друга шрафцигером у руку и ногу шест пута
- задобио ударац мањим дрветом у пределу потиљка од стране другарице
- трпи психичко насиље од стране вршњака, због чега се изоловао од окружења
- претила другарици убиством...

Сложићете се са мном, не звучи ни мало пријатно нити безазлено...

Осим физичког и вербалног насиља све чешће је присутно и електронско насиље - прављење лажних профила на друштвеним мрежама као и давање погрдних имена, исмевање, омаловажавање, претње убиством, смрћу, снимање разних претећих порука, које су затим доступне широким народним масама... Прилично узнемирујуће али и тужно и поразно. Сви системи који се баве заштитом деце - образовни, здравствени, систем социјалне заштите, правосудни треба да прихвате део своје одговорности и обавеза које имају у циљу смањења и превенције појаве вршњачког насиља. Ипак, карика која би требала да буде најјача а на жалост је најслабија у овом низу је **породица** - та величанствена институција која би требала бити најважнија од свих институција овог света.

Све тешке године које су иза нас, године у којима смо преживљавали ратове, сиромаштво, санкције, бомбардовања, нису заобишле породицу, ослабиле су је и узроковале многобројне проблеме - поремећене породичне односе, дисфункционалне релације родитеља, родитеља и деце, лош социо-економски статус, пораст породичног насиља, поремећен систем вредности као и морални систем.

Деца уче како да се опходе са другима, пре свега из односа који имају и стварају са својим родитељима. Родитељи деци треба да поставе јасне границе и васпитне захтеве и истовремено да у својим захтевима буду јединствени и доследни. Ако су родитељи у односу према својој деци груби, неуједначених васпитних ставова, ако се пред својом децом свађају или су деца сведоци њиховог насилног партнерског односа, онда је реално очекивати да исте такве методе решавања проблема примењују и у свом окружењу, међу својим вршњацима. Деца усвајају модел понашања који виде у својим примарним породицама, деца уче гледајући одрасле.

Ако се родитељи у својој међусобној комуникацији али и у комуникацији са другима односе са поштовањем, међусобним уважавањем, онда они на тај начин показују својој деци да нема места за насилно понашање над другима. Љубав, осмех, загрљај, поверење, уважавање које показујемо својој деци непроцењиви су и немерљиви улози којима морамо даривати своју децу у свим годинама нашег заједничког живота. Само на тај начин својој деци можемо показати пут који води у сигурност, самопоуздање, лично задовољство и успех у свим сферама живота.

Саветовалиште за породицу и младе у оквиру саветодавних, информативних и терапијских услуга/осим тога пружа и правне услуге/ које пружа помаже породици али и појединцима и паровима који желе да побољшају и унапреде своје интерперсоналне и емоционалне релације, социо - психолошке услове живота, да развијају ненасилне облике комуникације. Саветовалиште такође пружа помоћ у превазилажењу партнерских, брачних, породичних и личних криза али и пружа помоћ младима чији је развој у ризику и на тај начин и превентивно делује и на вршњачко насиље. Неопходно је истаћи да је саветодавни и терапијски рад потребан како са малолетницима који чине вршњачко насиље, тако и са онима који трпе насиље. Неопходна је и сарадња родитеља као и прихватање чињенице да дете има проблем и да се о проблему мора говорити, јер је то једини пут и начин да се проблем реши и превазиђе кризна ситуација.

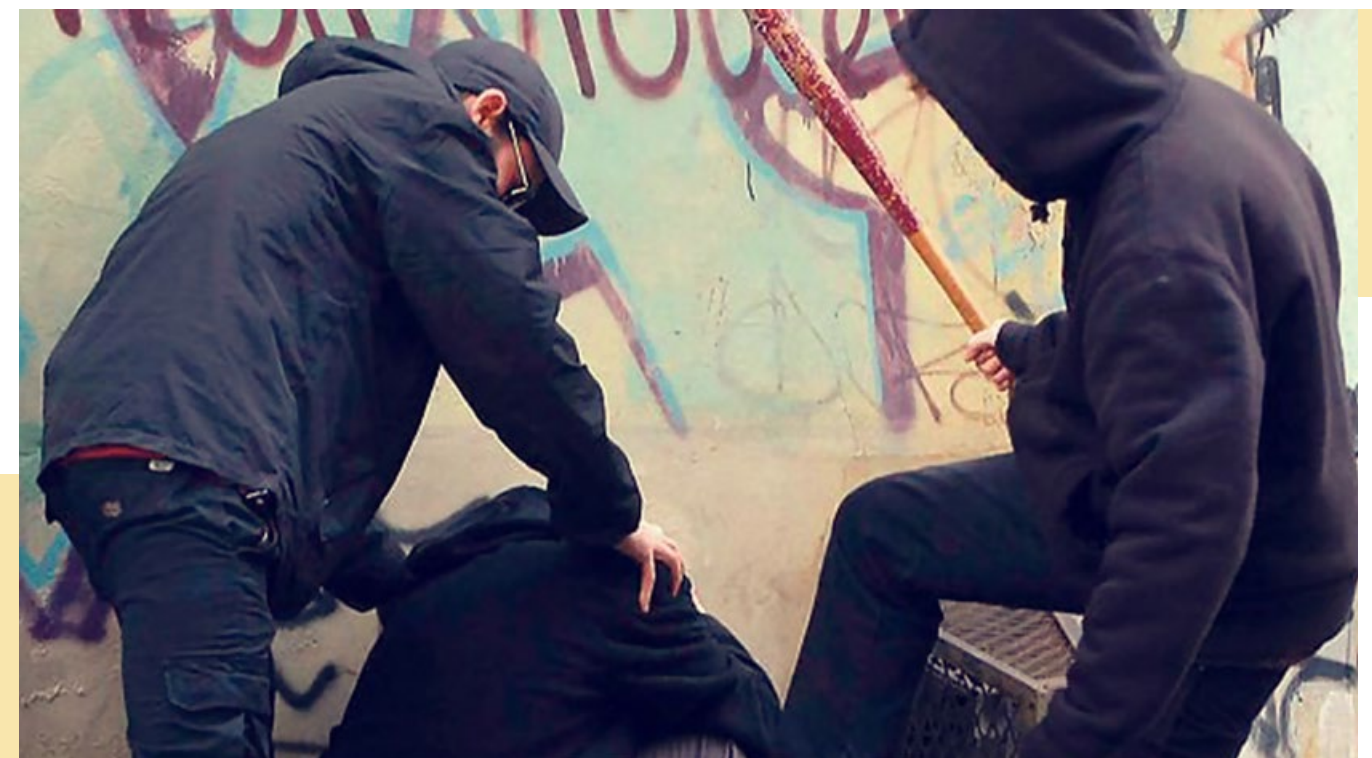
Представници свих система на Округлом столу представили су, из свог угла, виђење проблема вршњачког насиља, на који начин реагују када се оно по-

јави као и шта свако од нас, у оквиру својих професија и улога којима се бавимо, можемо да учинимо како би спречили или бар утицали на превенцију вршњачког насиља.

Значајна је улога образовног система, која на разне начине, у оквиру редовне наставе или ваншколских активности и разних радионица посвећује пажњу овом проблему. Значајно је истаћи да су, према постојећем Закону о мал. учиниоцима кривичних дела, кривично одговорни малолетници након навршених 14 година. Како се највећи број пријава, које су евидентирани у ЦСР, односи на пријаве основних школа, ЦСР односно Саветовалиште за породицу и младе саветодавним и терапијским радом, покушава да помогне породицама у којима је евидентирано вршњачко насиље. Уколико се код мал. деце испољавају озбиљни проблеми на плану социјалног и психолошког функционисања, потребно је, у рад са таквим малолетницима и њиховим породицама укључити и Развојно саветовалиште.

На Округлом столу донети су и неки предлози и закључци а односе се на предлог да би у наредном периоду било пожељно формирање Градског тима за заштиту од вршњачког насиља, а такође је потребно интензивирати рад Саветовалишта за породицу и младе са стручним службама основних и средњих школа као и осталим системима на локалном нивоу ради заједничког рада на превенцији и спречавању вршњачког насиља.

Весна Брајић, дипл. педагог, породични саветник
руководилац Службе за заштиту деце и младих
ЦСР Шабац

превенција вршњачког насиља

Центар за социјални рад „Свилајнац“ у Свилајнцу бележи све већи број пријава, како вршњачког, тако и насиља у породици. Тим поводом су током децембра 2016. године стручни радници Центра за социјални рад организовали низ радионица на тему „Превенција вршњачког насиља“.

Стручни тим у реализацији програма чине Дијана Вујичић, дипл. социолог, Милица Мићић, дипл. социјални радник, Андреј Величковић, дипл. педагог, Марија Светозаревић, мастер дефектолог, Милош Обићановић, дипл. педагог и Александра Миладиновић, дипл. психолог. Радионице су одржане у три основне школе на подручју Општине Свилајнац, и то „Бранко Радичевић“ у Седлару, „Стеван Синђелић“ у Војски и „Вожд Карађорђе“ у Кушиљеву, а обухватиле су око сто ученика, од петог до осмог разреда.

Циљ превентивног програма био је упознавање ученика са појмом, облицима и последицама насиља. Деца често нису ни свесна тога да су учесници у насиљу, било као насилници, жртве или посматрачи. Из тог разлога представљене су им основне карактеристике физичког, психичког, економског, релационог и електронског насиља.

Идеја стручних радника није била да само једно- смерно изложе теоријско знање и дефиниције, већ да кроз интерактивно предавање разговарају о примерима из свакодневице, али и да саслушају искуства ђака, продискутују са њима о томе и охрабре их да пријаве насиље. Свим учесницима је подељен едукативни материјал у виду флајера, где су им изложене главне тезе предавања, корисни савети и бројеви институција којима се могу обратити за помоћ.

Коментари учесника након завршених радионица показали су да постоји заинтересованост ђака и наставника за овакав вид предавања, те се у току наредне године може очекивати сет нових програма примарне превенције.

Стручна служба Центра за социјални рад
„Свилајнац“

васпитни налози

У Центру за стручно усавршавање у Смедереву одржана је едукација на тему: „Улога центра за социјални рад и других пружалаца услуга социјалне заштите у примени васпитних налога“. Едукација је веома значајна за запослене у центрима јер приближава примену васпитних налога у пракси.

Васпитни налози су предвиђени Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица. Представљају посебне мере које немају карактер кривичне санкције, а подразумевају да се не покреће кривични поступак или да се поступак обустави. Да би тужилац или судија за малолетнике изрекао васпитни налог потребно је да се испуне два услова и то кумулативно (објективни и субјективни услов). Објективни услов подразумева да је реч о кривичном делу за које је прописана новчана казна или казна затвора у трајању до 5. година. Субјективни услов се јавља у два вида: да је малолетник признао извршење кривичног дела и да има одређени однос према кривичном делу али и оштећеном. Родитељ, односно старатељ мора да буде сагласан са васпитним налогом. Васпитни налог може трајати најдуже 6. месеци, а током трајања може се заменити, допунити или укунути. Учиниоца мора бити малолетан у моменту изрицања, као и у моменту реализације, односно налог се мора реализовати док је учинилац малолетан. Ако то није могуће, васпитни налог се не изриче.

Актуелни закон познаје 5 васпитних налога, док Нацрт закона о изменама и допунама Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица предвиђа 7. где практично остају постојећи али нешто модификовани и додати нови. Два потпуно нова налога (у нацрту) су 1. Похађање курсева за стручно оспособљавање или припрема и полагање испита и 2. Укључивање у одређене спортске активности. Када је реч о постојећем налогу који се односи на поравнање, у нацрту закона се говори о налогу: „Поравнање са оштећеним како би се измирењем малолетника са оштећеним, накнадом штете, радом малолетника у корист оштећеног или на други начин у целини или делимично отклониле последице кривичног дела“. У актуелном закону се говори о „Поравнање са оштећеним како би се накнадом штете, извињењем, радом или на неки други начин...“ Заправо, нацрт Закона о изменама и допунама предвиђа „измирење“ уместо „извињења“.

Улога центра за социјални рад-органа старатељства је веома значајна у примени васпитних налога. Према Закону о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, улога органа старатељства се огледа у избору васпитних налога, надзору над спровођењем васпитних налога и извештавању о испуњености васпитних налога. Према Правилнику о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад, центар обавља послове у вези са васпитним налозима а који се односе на: сарадњу са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору и примени васпитних налога; спроводи медијацију између малолетног учиниоца и жртве кривичног дела; подноси извештај о испуњености васпитног налога; присуствује, по одобрењу суда, радњама у припремном поступку према малолетном учиниоцу кривичног дела; доставља мишљење суду; присуствује седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку према малолетном учиниоцу кривичног дела.

Примена васпитних налога тежи заснованости на принципима ресторативне правде. Сврха васпитних налога је да се применом васпитног налога утиче на правилан развој малолетника као и на јачање његове личне одговорности, како убудуће не би наставио с вршењем кривичних дела.

За примену васпитних налога, битно је успоставити међусекторску сарадњу односно склопити споразуме (протоколе) како на централном тако и на локалном нивоу.

Центар за социјални рад „Шабац“ до сада није имао васпитне налоге. Разлози због којих је тако је непостојање споразума у заједници где би се васпитни налози могли извршавати. О томе се говорило често, са истицањем свих проблема који могу настати у реализацији васпитног налога. Све се сводило на потребу да се склопе споразуми. Протокол о сарадњи би требало да дефинише: принципе сарадње, улогу и одговорност страна потписница, питање поверљивости података о малолетним учиниоцима кривичних дела, процедуре у примени васпитних налога, активности у спровођењу васпитних налога, праћење примене васпитних налога и међусобно информисање. У наредном периоду, центар би требало да склопи протоколе о сарадњи, а може се користити пракса и искуство центара који већ имају склопљене споразуме, као што су центри у Београду, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу.

Данијела Селенић, дипл. правник

Центар за социјални рад „Шабац“

јавни радови

Центар за социјални рад града Чачка ове године реализује два јавна рада настојећи да радно ангажује теже запошљива лица и тако утиче на смањење незапослености.

Јавни рад „Повећање социјалне укључености особа са инвалидитетом“ је имао за циљ да кроз ажурирање и проширење базе података корисника Центра, утиче на повећање ефикасности у раду стручних радника а ради побољшања услуга. Такође један од циљева је и истицање проактивне улоге особа са инвалидитетом и отварање могућности за њихово радно ангажовање.

Ангажована су два незапослена лица, са процењеном радном способношћу и познавањем рада на рачунару. У ову сврху из средстава Републике Србије опредељено је око 250.000,00 динара.

Центар за социјални рад града Чачка започео је реализацију јавног рада „Унапређење квалитета живота старих и особа са инвалидитетом и њихових породица организовањем дневних услуга подршке у заједници“. Значај јавног рада за локалну заједницу се односи на проширење услуге помоћ у кући на приградско и сеоско подручје као и успостављање услуге подршке за самостални живот за особе са инвалидитетом - персоналне асистенције која је од изузетног значаја заостанак у природном окружењу и спречавање институционализације особа са инвалидитетом.

Програмом је обухваћено 62 корисника, а ангажовано је 25 извршилаца, 14 геронтодомаћица, 9 персоналних асистената, возач и координатор јавног рада – стручни радник.

Током јавног рада одржана је обука за персоналне/радне асистенте за особе са инвалидитетом. Обука је организована за 13 лица који су раније радили или тренутно раде као персонални асистенти. Обуку је по акредитованом програму одржао Центар за самостални живот особа са инвалидитетом Србије, финансирао је град Чачак а полазницима је обезбеђена акредитација Завода за социјалну заштиту након завршене обуке.

Јавни рад ће се спроводити три месеца, до почетка децембра, а за финансирање спровођења јавног рада

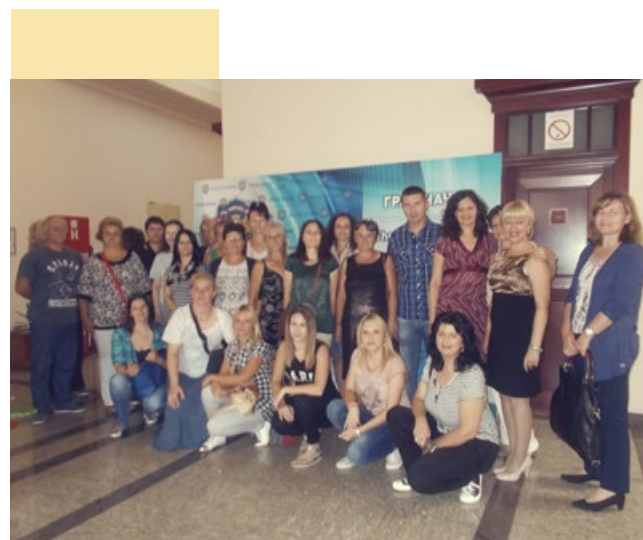
опредељено је око 2,5 милиона динара из буџета Републике Србије и града Чачка.

Јавни радови имају велики значај у области социјалне заштите, односно спровођењу услуга социјалне заштите јер су ефекти вишеструки:

- доводе до побољшања квалитета живота корисника услуге (старих, болесних, особа са инвалидитетом, социјално угрожених лица, здравствено угрожених лица) кроз обезбеђење организоване бриге, помоћи и превенције, социјалне сигурности и хуманих активности у задовољењу основних животних потреба, како би остали у свом природном окружењу и како би се спречила социјална изолација и подстакао развој и потенцијал корисника
- обезбеђују растерећење сродника корисника јер постоји пружање потребне помоћи
- такође радним ангажовањем лица са евиденције Националне службе за запошљавање – теже запошљивих категорија (лица преко 50 година, технолошких вишкова, жена, нискоквалификованих...) обезбеђује се економско оснаживање незапослених лица и њихових породица.

Напомињемо да кроз јавне радове које је спроводио Центар за социјални рад града Чачка у 2015. и 2016. години није било напуштања или одбијања радног ангажовања. Као мера активне политике запошљавања јавни рад у области социјалне заштите има изузетан значај јер представља битан део подршке односно социјалне сигурности рањивим групама јер се и кроз краткорочни програм обезбеђује стабилно финансирање што је од великог значаја у кризном периоду незапослености.

Марија Војводић
Руководилац Службе за реализацију права и услуга у социјалној заштити из надлежности града Чачка

неодложне интервенције између нормативног и стварног

Потреба и спремност да се стручни радник Центра за социјални рад нађе на месту где постоји потреба да се пружи подршка и помоћ, без обзира на доба дана или ноћи, позната је од када постоје центри за социјални рад. У нека, сада већ давна времена, питање ангажовања ван радног времена није било посебно нормативно регулисано. Етички кодекс социјалних радника, посебно је наглашавао ову врсту активности уз додатну напомену да се подразумева да активности у циљу заштите морамо предузимати и онда када је угрожен и наш живот. О плаћању рада ван радног времена није било ни помена. Потписник ових редова нема искуства у заштити у великим градовима осамдесетих, прошлог века. У малим срединама полиција је звала на фиксни телефон социјалног радника када процени да је то потребно, без обзира на доба дана или ноћи. Долазили би својим колима по нас, ишло се на терен њиховим возилом, а нама је једино остајала могућност да се, евентуално

договоримо са другим стручним радником око тога ко ће поћи на интервенцију. Понекад би нам такве позиве упућивао директор, након што је од полиције информисан о проблему.

Шабац је један од првих градова у којем су потребе за интервенцијама биле регулисане, јасно и свеобухватно кроз пројекат мобилних тимова. Тим од два стручна радника ЦСР и возач, смењивао се седмично, тако да је осам стручњака, који су сами прихватили ову врсту ангажовања, за свој рад плаћен по уговору о делу. Обезбеђени су мобилни телефони, возило и додатни ресурсу на нивоу града у виду Сигурне куће, расположивих хранитељских породица за ургентни, привремени прихват деце, регулисан је модел по којем се може обезбедити неопходна, неодложна једнократна помоћ за набавку хране, а за одрасла и старија лица обезбеђена је прихватна станица. За све посебно осетљиве или специфичне ситуације директор ЦСР могао је бити консултован у свако доба.

Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад ("Сл. гл. РС", бр. 59/2008 и 37/2010), у делу који се односи на доступност услуга, (чл.40.1) одређује се да „организацијом рада центра и распоредом радног времена мора да се обезбеди да грађани имају 24 часа несметан приступ услугама неодложних интервенција из члана 51. овог правилника, као и у другим случајевима када је неопходно предузимање хитних мера у јавном интересу“.

Утврђено је: „несметан приступ услугама 24 часа обезбеђује се организовањем дежурства појединих служби или појединих запослених, ван редовног радног времена, у просторијама центра или у просторијама друге јавне службе, органа државне управе или органа јединице локалне самоуправе или увођењем приправности (дежурство запосленог у свом стану, доступност путем телефона и сл.), који, сагласно свом делокругу, имају обавезу поступања у случају из става 1. овог члана."

Одлуку о увођењу и распореду дежурства, односно облику приправности, доноси директор центра. "Центар под условима из члана 49. овог правилника пружа непосредно и у сарадњи са другим службама и органима у локалној заједници услуге неодложне интервенције, када је потребно заштити дете, одраслу или стару особу и предузети мере за осигурање безбедности, односно када постоје оправдани разлози да би непредузимањем хитних мера и услуга из надлежности центра дошло до угрожавања живота, здравља и развоја особе којој је потребна заштита."

На основу околности наведених у члану 49. став 3. наведеног правилника одређује приоритет поступања. Правилник у чл.50 дефинише да степен приоритета "неодложно" ако прикупљени подаци указују да је дете, одрасла или стара особа у високом ризику, захтева поступак почетне процене - одмах, а неодложна интервенција се мора спровести што пре, најдуже у року од 24 сата.

Закон о социјалној заштити "Сл.гл. РС", бр. 24/2011" у делу који се односи на услуге неодложне интервенције (чл. 56) утврђује да се, "... услуге социјалне заштите могу пружати у виду неодложних интервенција ради осигурања безбедности у ситуацијама које угрожавају живот, здравље и развој корисника и обезбеђују се 24 сата дневно. Услуге неодложне интервенције пружа центар за социјални рад уз обавезну сарадњу са другим надлежним органима и службама. Услуге неодложних интервенција обезбеђује Република Србија, односно аутономна покрајина."

Након што је наведеним актима утврђено да се неодложне интервенције, као део јавних овлашћења обезбеђују од стране РС, принуђени смо да заборавимо на искуства добре праксе из претходних година и да се прилагођавамо новонасталим условима. Начелно постављена обавеза не даје јасан модел о броју стручњака, начину превоза нити разрађује процедуре. Финансирање обавезе постаје посебна, болна и нерешена прича. Пасивна дежурства нису предвиђена као ставка у буџету, без обзира на то што је регулисано како би рад требало да буде плаћен.

Општа интенција да се превенира насиље у породици и заштита учини ефикаснијом, протеклих година доводи до лутања у сарадњи са полицијом и здравством. Полиција добија интерно упутство, које произилази из Општег и посебног протокола, да сваку интервенцију, пријави центру за социјални рад. Без обзира што је јасно утврђено шта би све полицијски службеници требало да ураде пре него што забелешку са подацима, или позив за интервенцију упуте ЦСР, догађало се да свака пријава, укључујући и оне за које је утврђено да тренутно не постоје ризици по безбедност, односно да су из домена породичних или имовинских свађа, буду одмах, без ближих детаља, усмено саопштени дежурном раднику, у било које доба дана или ноћи. Након констатације да је „такво њихово упутство“, стручном раднику остаје дилема шта да ради у пола ноћи са информацијом, да се неће подносити пријава, или да су лица само упозорена на понашање. Понеко од нас би се снашао да пита да ли је могуће да таква информација није могла да сачека до јутра. Подједнако збуњен дежурни радник остаје и када од сарадника из ПУ у глуво доба ноћи чује да је насилник побегао и није јасно где могу да га траже.

У последње време позиви и информације се ређају током дежурства, а за добар део њих тужилаштво и полиција су већ предузели адекватне мере. Унапред је, на основу потребних података јасно када се очекује интервенција. Ми смо и иначе, због бројних ружних исхода широм Србије, довољно опрезни, те се и сами у околностима, када има и деце, јављамо да одмах видимо стање. Смештај у Сигурну кућу је олакшање не само за жртву, већ и за дежурне стручњаке ЦСР. Осећа се помак у смислу да сада чешће буде притворен насилник и да се без дилеме покреће кривични поступак у околностима, које су некада посматране као кршење јавног реда и мира.

Прижељкујемо да нас буде више, да дежурства трају краће и да наше радно време буде усклађено са законом. Прижељкујемо да неко схвати да неиспавани и истраумирани након измештања деце из породица, гледања повреда, вишесатног чекања пред лекарским ординацијама и слушања страшних прича, нисмо у стању да наставимо нови радни дан, ново поподневно и ноћно дежурство током целе седмице; да се наш рад вреднује, али више од свега прижељкујемо да се на ЦСР више не гледа као на дежурног кривца за готово све слабости или пропусте у систему.

Љиљана Јошић

дипл. соц. радник

ЦСР Шабац

у години јубилеја

Центар за социјални рад
"Солидарност"

Центар за социјални рад "Солидарност" у Крагујевцу основан је 14. октобра 1961. године решењем Скупштине општине Крагујевац.

У недељи јубилеја, у периоду од 10. до 14. октобра 2016. године, Центар је организовао низ активности, којим је окупио бројне установе и организације из система, у настојању да се укаже на актуелне појаве и проблеме. Организована су два округла стола, посвећена социјалној заштити старијих суграђана Крагујевца, једна посета месној заједници у којој је присутан највећи број материјално угрожених породица, док је сам Дан Центра -14. октобар, протекао у слављеничком дружењу са сарадницима из Града, представницима локалне самоуправе, удружења грађана, медија, колегама, пријатељима Центра...

Период између два јубилеја, обележио је читав низ активности Центра, намењене широком кругу корисника и унапређењу система социјалне заштите у Граду. У овом периоду, Центар је годишње реализовао заштиту у просеку за око 15.000 корисника, што представља нешто више од 8% укупног броја становника Града.

Деца и млади, корисници Центра (0-25 година) чине 40% укупног броја корисника, 48% су одрасла лица, а са 12% су заступљена старија лица. Међу корисницима социјалне заштите, најзаступљенија су материјално угрожена лица, преко 75%. Сваке године, од 3000-3500 породица (око 8300 појединаца) остварује право на новчану социјалну помоћ.

Поред непосредног рада на пружању подршке и социјалне заштите грађанима Крагујевца, Центар је у последњих неколико година активан учесник у реализовању иновативних услуга за децу и младе, у партнерству са осталим установама.

У оквиру Пројекта ИПА 2013: „Унапређење права детета кроз јачање система правосуђа и система социјалне заштите у Србији“, који реализују УНИЦЕФ, Министарство правде, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, уз финансијску подршку Европске уније, пилотирају се нове услуге и програми намењени деци и њиховим биолошким породицама, и то:

- Породични сарадник за породице у ризику;
- Породични сарадник за породице са децом са сметњама у развоју;
- Повремени породични смештај за децу са сметњама у развоју;
- Јединице за подршку деци у кривичном поступку.
- У свим наведеним услугама, водитељи случаја Центра врше процену потреба деце и породица и упућивање на услугу.

Повод зашто се Центар определио за обележавање јубилеја са темом старија лица у систему социјалне заштите јесте све већи број ове популације на подручју града, али и обележавање Међународног дана старијих, који се такође обележава у истом месецу.

Број лица старијих од 65 година чини 15,6% укупног броја становништва на подручју града Крагујевца. Према резултатима пописа становништва, у 2011. години повећање броја старијих лица у укупној популацији, у односу на претходни попис 2002. године износи 11,6%, док је у протеклих 30 година број ових лица дуплиран. Посебно алармантно стање односи се на сеоска насеља града Крагујевца, у којима је просечна старост становништва знатно изнад просека Града и креће се од 42,2 до 62,8 %. Од укупно 46 сеоских насеља, 31 има просечну старост од 45 - 50 година.

• Округли сто на тему: "Одговор локалне заједнице на потребе дементних особа, је окупио професионалце из области социјалне и здравствене заштите. У присуству представника установа социјалне заштите,

удружења која се баве заштитом старијих, Градског удружења пензионера, Института за јавно здравље, Црвеног крста и запослених ЦСР, о проблемима особа оболелих од деменције, говорили су психијатри, психолог, социјални радници...

• Стручни скуп/трибина на тему: „Дискриминациона понашања према старијим особама и оснаживање старијих да реагују на таква понашања“.

На скупу се, у присуству бројних стручњака из разних установа, говорило о најчешћим облицима дискриминације старијих и штетним утицајима које она има на старије људе. Истовремено, била је то прилика и да се укаже на значајне доприносе старијих људи друштву и подигне свест о питањима и изазовима старења данас у Крагујевцу. На овом скупу, представљен је и 18. број часописа за породицу „Саветовалиште“, који издаје ЦСР Крагујевац, а који је овога пута тематски посвећен заштити старијих.

Допринос значајном јубилеју и стручном скупу, дало је и удружење Снаге пријатељства „Амиту“ тиме што је представница имала уводно излагање на трибини, у коме је подсетила на дефиницију и врсте дискриминације, узроцима дискриминације старијих, и указала на њену велику распрострањеност.

Навела је највидљивије последице дискриминације, чије су жртве старије особе, и то:

- Изражено занемаривање, злостављање и насиље над старијима,
- Повећање броја оболелих од хроничних болести, депресивних и суицидних стања,

- Живот са разним ускраћеностима, а врло често и живот у сиромаштву,
- Старији губе самопоуздање, повлаче се из друштвеног живота и стављају се на маргине друштва.

Дискусија се водила и око институционалног/домског смештаја старијих и недовољних капацитета у државним домовима, као и о томе колико старији људи нерадо одлазе у домове. Такође је указано да постоји огромна потреба за развојем породичног смештаја за старије особе.

Закључак са оба стручна скупа је да синхронизовано деловање социјалних и здравствених служби је од пресудног значаја за адекватну заштиту старијих особа. Истакнут је значај међусекторске сарадње и умрежавање осталих пружаоца услуга, како би се на време оперативно деловало у превенцији, али и институционалном збрињавању старијих особа.

Центар за социјални рад има добру сарадњу са свим установама и институцијама у локалној заједници из система социјалне и здравствене заштите, а округлисто је био још један од начина унапређења те сарадње на заштити старијих особа.

Љиљана Станковић, социолог
ЦСР „Солидарност“ Крагујевац

деценија рада

и постојања ЦСР Бачки
Петровац

Поводом 10 година постојања и рада Центра за социјални рад Општине Бачки Петровац дана 08. новембра 2016. године одржана је пригодна свечаност у великој сали Скупштине општине Бачки Петровац. В. д. директорка центра, Биљана Дракулић је представила услове рада центра, где се посебно осврнула на неадекватни простор у којем актуелно ради центар и потребу да се у наредном периоду обезбеди нови пословни простор. Колегинице, Милка Грбић, психолог, Марија Орос, социјална радница и Милица Алтеров, педагог распоређене на радним позицијама водитеља случаја су представиле рад и активности Центра за социјални рад у протеклих 10 година.

Јубилеју су присуствовали помоћница министра Министарства за рад, запошљавање и борачка пита-

ња у области брига о породици и социјална заштита Бранка Гајић, покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова Предраг Вулетић, представници Покрајинског завода за социјалну заштиту, председник Општине Бачки Петровац Срђан Симић са сарадницима, колеге и сарадници из других установа и институција у локалној заједници као и представници невладиног сектора са којима центар за социјални рад у свом свакодневном раду остварује интензивну сарадњу.

Поводом јубилеја Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је Центру за социјални рад определило средства за куповину новог аутомобила.

Председник Општине Бачки Петровац Срђан Симић и в. д. директорка Центра за социјални рад Биљана Дракулић су ближе упознали помоћницу министра и покрајинског секретара са актуелним потешкоћама на које локална заједница и Центар наилазе у свом раду као и о могућностима побољшања услова рада Центра за социјални рад чиме би се унапредио и квалитет пружања услуга грађанима Општине Бачки Петровац.

Биљана Дракулић

в. д. директорка ЦСР Општине Бачки Петровац

25. година ГЦСР

Министар Вулин и градска секретарка за социјалну заштиту посетили ГЦСР поводом обележавања 25 година рада

Поводом обележавања 25 година од оснивања Градски центар за социјални рад у Београду посетили су Александар Вулин, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Наташа Станисављевић, градска секретарка за социјалну заштиту.

Овом приликом, Владимир Илић, директор Градског центра за социјални рад, највеће установе социјалне заштите у земљи, уручио је захвалнице министру Вулину, секретарки Станисављевић у име града Београда, новинарима, као и запосленим у ГЦСР који су ту од самог оснивања.

Министар Вулин је истакао да цело друштво огромну захвалност дугује људима запосленим у систему социјалне заштите.

„О скоро 100.000 корисника Градског центра, брине 586 запослених. Они се свакога дана ослањају на тих 586 запослених и нико није остао без помоћи, подршке, разумевања“ рекао је министар, и навео да је огроман напор, самопрегор, који људи запослени у систему социјалне заштите показују сваког дана. Предуго су запослени у систему социјалне заштите били посматрани као мање вредни. Они то нису. Они су равноправни са свима осталима, а посао који раде, некада је и тежи, а сигурно много хуманији од многих других“, нагласио је Вулин.

Тврди да је могуће пронаћи земљу без армије, земљу без неких других служби, али "земљу и друштво без система социјалне заштите није и неће никада бити могуће, јер, човеку ће помоћ увек бити потребна".

Вулин каже да се скоро 100.000 корисника свакодневно ослања на 586 запослених у Градском центру за социјални рад у Београду и да је могуће нахранити људе, поделити лекове, наћи смештај, али и подвукао да је само систем социјалне заштите тај који људима обезбеђује да буду достојанствена људска бића, чак и када су у "стању страшне социјалне потребе, када не могу да живе без туђе помоћи".

"Наш посао је да обезбедимо људима достојанство, да их сачувамо и да им дамо наду и прилику да свој положај промене. У буџету Владе Србије за идућу годину је за социјална давања предвиђено скоро три милијарде динара више", истакао је Вулин.

Како је нагласио, упркос економским тешкоћама, ниједно социјално давање се неће умањити, свако ће бити сачувано, а верује да тамо где је потребно и новим законским решењима нека ће чак успети и да се повећају.

"Мислим да запосленима у систему социјалне заштите дугујемо и захвалност, али и борбу да се њихов материјални положај побољша и да се изједначи са свим осталим јавним службама. Предуго су они били посматрани као мање вредни. Они то нису, они су равноправни са свима осталима, а посао који раде, некада је и тежи, а сигурно много хуманији од многих других", сматра министар.

Министар Вулин је са директором ГЦСР-а Владимиром Илићем, обишао зграду Градског центра за социјални рад и том приликом се упознао и разговарао са запосленима о начину и условима рада.

Градска секретарка за социјалну заштиту, Наташа Станисављевић је рекла да је значајно унапређен систем социјалне заштите и да се социјална давања исплаћују на време.

„Центри за социјални рад су основне јединице социјалне заштите, а управо ова институција је највећа у Србији. Захваљујући њима данас имамо 310 деце која имају личног пратиоца, 50 персоналних асистената

за децу са сметњама у развоју, као и друге услуге социјалне заштите које су развијене у протеклом периоду“ рекла је Наташа Станисављевић.

Директор Центра за социјални рад Владимир Илић истакао је да је први центар за социјални рад у Србији основан на територији општине Палилула пре тачно 60 година.

„Градски центар је своју историју почео пре 25 година и тада смо на евиденцији имали 62.500 корисника и 484 запослена. Данас се налазимо у 17 градских општина и имамо 586 запослених и приближавамо се цифри од 100.000 корисника. По налогу ресорног министарства 2014. године смо оформили тимове који се баве децом улице, а ове године смо 75 деце збринули и склонили са улице“ рекао је Илић.

Градски центар за социјални рад у Београду основан је 12. децембра 1991. године одлуком Скупштине Београда и интеграцијом тадашњих општинских центара за социјални рад у јединствену установу социјалне заштите. Основни задатак Градског центра је да пружа помоћ и подршку свим угроженим грађанима која се не односи само на материјалну угроженост већ и на старатељску заштиту.

Уручене захвалнице најстаријим радницима ГЦСР-а

Да би Градски центар био оно што је данас - не само највећа већ и водећа установа социјалне заштите у новим идејама, примени и развоју нових услуга, потребни су стручњаци – професионалци свако у својој области, а у ГЦСР су то социјални радници, педагози, психолози, специјални педагози, правници, административни радници, хигијеничари, возачи, мајстори.

Од 586 запослених у Градском центру, 97 је ту од самог почетка, свих 25 година. У знак поштовања и захвалности за њихов предан и професионалан рад, најмање што можемо је да им за то одамо признање, рекао је Владимир Илић, директор Градског центра за социјални рад у Београду приликом уручивања захвалница запосленима који раде у ГЦСР од почетка, поводом обележавања две и по деценије од оснивања.

Он је нагласио да пратећи друштвене и економске промене које се дешавају око нас ГЦСР као највећа установа социјалне заштите велику пажњу поклања унапређењу сопствених потенцијала кроз едукације и програме обуке наших стручњака. У сарадњи са УНИЦЕФ-ом, УНХЦЕР-ом и бројним другим организацијама из невладиног сектора Градски центар подржава пројектне активности које за циљ имају унапређење квалитета живота наших корисника. „Поред унапређења квалитета стручног рада, посебна пажња

посвећена је условима рада запослених. Две године након мајских поплава изграђен је нови објект Градског центра за социјални рад у Обреновцу, што је уједно и први објект социјалне заштите у Србији који је изграђен после 30 година. У овој години опремили смо и оплеменили собе за виђење деце и родитеља у контролисаним условима, захваљујући донацијама приватних компанија. Захваљујући ресорном Министарству и Граду Београду, настављено је са адаптацијама просторија општинских Одељења и унапређењем техничке опремљености, што подразумева нову рачунарску опрему, као и нова возила за рад на терену“ истакао је Илић.

Осетљивост природе овог посла захтева висок степен професионалне одговорности, поштовање стандарда рада и законитости, о чему воде рачуна Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Секретаријат за социјалну заштиту града Београда, објаснио је Владимир Илић

„Наш рад стално вреднују наши корисници и најшира јавност. Изузетно нам је значајна сарадња са представницима медија који су нам често и партнери у послу, јер до Београђана преносе најзначајније информације или пак доносе информације о потреби да негде хитно делујемо“ рекао је директор Илић који је овом приликом уручио захвалнице и представницима медија за професионалан однос и ангажман у остваривању циљева социјалне заштите. Захвалнице су добили Бојана Лекић, ауторка документарног филма Бука и бес, Радио телевизија Студио Б, Сузана Дука, новинарка Радио телевизије Србије, Милена Поповић, новинарка дневног листа Вечерње новости и Ана Ђокић, новинарка дневног листа Блиц.

Министар Александар Вулин обишао зграду ГЦСР-а и разговарао са запосленима

Приликом посете Градском центру за социјални рад у Београду поводом обележавања 25 година рада, Александар Вулин, министар за рад запошљавање, борачка и социјална питања, обишао је зграду Градског центра и том приликом се упознао и разговарао са запосленима о начину и условима рада. Њега је интересовало који су то проблеми и разлози због којих се грађани обраћају центру, са којим проблемима и изазовима се суочавају стручни радници као и о изменама које се очекују у Закону о социјалној заштити.

Неда Ивановић, ГСЦР Београд

састанак актива социолога Србије

Актив социолога одржао је 22. децембра 2016. године у Републичком Заводу за социјалну заштиту у Београду редован годишњи скуп социолога запослених у центрима за социјални рад, установама социјалне заштите и пружаоцима услуга.

Горан Јаворац, председник актива, поднео је извештај актива социолога за 2016. годину као и план активности, Програм рада за 2017. годину. У 2016. години одржане су три седнице Председништва актива: у Панчеву (Дом Срце у Јабуци), у Дољевцу у дому и Апатину у дому за старе. На седницама Председништва најчешће у проширеном саставу разматран је положај социолога у систему социјалне заштите. Посебан нагласак је био на примедбама које су се односиле на Каталог радних места у социјалној заштити, Платним разредима као и неопходности лиценцирања социолога за послове планирања и развоја и чланства у Комори.

Закључено је да је неопходно лиценцирати социологе за послове планирања и развоја и да је неопходно да приликом измене Закона о социјалној заштити (или доношења новог) усагласити постојећи Правилник са Законом о социјалној заштити и радним верзијама Каталога радних места који предвиђа да је стручном раднику за послове планирања и развоја у центрима неопходна лиценца. Знамо да то садашњи

Правилник и Закон о лиценцирању не предвиђа и да је неопходно усаглашавање. У наредном периоду неопходно је активно учешће једног социолога у радним групама за измену Закона и Правилника кога би предложио актив социолога и који би заступао легитимне ставове свих социолога без обзира да ли раде у центрима за социјални рад, установама или на реализацији услуга.

Послови планирања и развоја у систему социјалне заштите све више добијају на значају и без доброг планирања није могуће даље унапређење система социјалне заштите. На састанку актива посебно су разматрани обрасци извештавања и проблеми са којима се суочавају стручни радници приликом доношења годишњих и других врста извештаја. Због непостојања јединственог информационог система у социјалној заштити прикупљање података као и њихова даља обрада и укрштање је изузетно отежано. Сви други системи (здравство, просвета, катастар и сл.) поседују јединствене информационе системе па се намеће неопходност увођења јединственог информационог система који би поред вертикалног умрежавања са надлежним Министарством омогућио и попречно умрежавање са другим системима који би умногоме олакшао рад свих стручних радника у социјалној заштити. Императив свих стручних радника који раде на пословима планирања и развоја је доношење акционих планова како на локалном тако и на Републичком нивоу, који би били засновани на подацима који се прикупљају и обрађују на нивоу целе земље идентично.

Планирање и развој је континуиран процес који захтева прикупљање поузданих података и њихово стављање на располагање свим релевантним чиниоцима у циљу израде стратешких докумената.

Актив социолога је подржан од стране Удружења стручних радника у оквиру кога делује и у наредном периоду у сарадњи са Удружењем стручних радника актив ће узети активно учешће на стручним скуповима, изради пројеката који ће имати за циљ унапређење система социјалне заштите.

Активу социолога присуствовала је доктор социологије, професорица Зорица Кубурић са Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду која је представила акредитован студијски програм социологија у социјалној заштити – мастер студије. Циљ мастерских академских студија социологије у области социјалне заштите је стицање формалних и садржинских компетенција за рад у установама социјалне заштите и социјалне сигурности у областима и делатностима планирања и развоја на нивоу локалне заједнице, органа локалне самоуправе, обласним, покрајинским и републичким институцијама. Такође, циљ је и оспособљавање за даље усавршавање за рад у научним и истраживачким институцијама.

Актив социолога посебну захвалност дугује Републичком Заводу за социјалну заштиту који је обезбедио простор за рад актива и Удружењу стручних радника који је у потпуности подржао овај годишњи скуп социолога.

Горан Јаворац
председник актива социолога

резултати истраживања

“Задовољство и унапређење сарадње Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад са хранитељским породицама”

Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад (ЦПСУНС) је установа социјалне заштите чија је делатност организовање, смештај корисника и пружање стручне помоћи хранитељским и усвојитељским породицама којима су корисници поверени. ЦПСУНС је најмлађа установа у систему социјалне заштите у Републици Србији. Основан је Одлуком Владе Војводине, 19. фебруара 2014. године, за територију Јужнобачког, Сремског и Средњебанатског управног округа (укупно 25 општина, 21 центар за социјални рад) да пружа стручну подршку хранитељским породицама. Директан рад са корисницима започео је током 2015. године. Стручни тим ЦПСУНС чине социјални радници, психолози и педагози који су лиценцирани и професионално оспособљени да обављају послове саветника за хранитељство. Њихова улога је да, кроз успостављен сараднички однос, хранитељима обезбеђују сву неопходну подршку у вођењу бриге о корисницима. Поред подршке, стручни радници прате успешност рада хранитеља и указују на евентуалне пропусте.

С обзиром на тренутну законску ситуацију и актуелну уредбу о максималном броју запослених, ЦПСУНС је за сада преузео бригу о хранитељским породицама са територија општина Нови Сад, Беоцин, Сремска Каменица, Петроварадин и Бачка Паланка.

У жељи да током прве године свог рада ЦПСУНС провери степен задовољства хранитељских породица и пронађе сегменте где је могуће унапредити сарадњу, током 2016. године је реализовано истраживање: “Задовољство и унапређење сарадње Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад са хранитељским породицама”. Истраживањем је обухваћен део хранитељских породица (60) које су преузете од Центра за социјални рад Града Новог Сада.

Основи циљ истраживања је био да се на основу добијених података провери ниво задовољства хранитељских породица у првој години рада ЦПСУНС,

као и да се на основу тога направе планови за увођење промена у пољима сарадње са којим су корисници услуга незадовољни, као и да се негују и поспешују поља са којима су корисници задовољни. Хранитељске породице су директним путем испитане у њиховим домовима. За прикупљање података користио се структурирани интервју. За потребе истраживања креиран је водич за структурирани интервју са питањима отвореног и затвореног типа, са 5 група питања: 1) Основни подаци о испитанику, 2) Општа информисаност о Центру за породични смештај и усвојење Нови Сад, 3) Задовољство досадашњом сарадњом хранитеља са ЦПСУНС, 4) Поља унапређења сарадње и последња 5) група питања односи се на једну од активности ЦПСУНС „Отворена врата хранитељства“ и задовољство хранитеља садржајем ове активности.

Узорак је чинило 60 хранитељских породица. У неким породицама интервју је спроведен само са једним хранитељем, док су у другим породицама учествовали у разговору сви чланови породице. У узорку су били хранитељи који пружају услугу стандардног хранитељства 83% и 17% хранитељских породица које пружају услугу специјализованог хранитељства (тј. на смештају имају дете са сметњом у развоју). Највећи број хранитеља (42%) који су били укључени у истраживање имали су 4-6 година искуства у бављењу хранитељством (хранитељски стаж), 25% хранитеља се бави хранитељством од 1-3 године, 20% има 7-9 година хранитељског стажа и 10 и више година, хранитељством се бави 13% породица.

Резултати истраживања нам говоре да су током прве године рада хранитељи делимично информисани о послу и услугама које новоформирана установа нуди. Закључујемо да се код већине испитаника јавио отпор на промену у систему коју је донело оснивање наше Установе. Потреба да усвајају нова знања, усмеравају комуникације на нову Установу и сарађују са новим непознатим људима створила је отпор из којег их треба постепено изместити на адекватан начин. Највеће дилеме хранитељи су имали око разликовања улоге водитеља случаја из центра за социјални рад и саветника за хранитељство, што је било и очекивано. Група испитаника са највишим нивоом информисаности располаже са задовољавајућим нивоом података и могу самостално да направе разлику између ЦСР и ЦПСУНС, као и разлику између запослених у ове две институције, знају именом и презименом свог водитеља случаја и саветника за хранитељство, и разликују јасно њихов опис посла.

Остварену сарадњу са саветницима за хранитељство, хранитељи су описивали као обострану, опуштenu, пријатну, позитивну, изграђену на поверењу и поштовању. Такође, наводили су да је на сарадњу утицало понашање саветника, стога издвојили су да их саветник активно слуша, саветује, помаже у решавању проблемских ситуација, увек објасни и пружа праве информације, а најбитније од свега осећају се слободно да у сваком моменту контактирају саветника, што им пружа осећај сигурности. Задовољни су што је комуникација узајамна и што је успостављен сараднички однос. Континуирана подршка коју до-

бијају од саветника представља им покретач кад се нађу у проблемским ситуацијама које су емоционално исцрпљујуће. Постоји потреба да се кроз промотивне активности подстакне подизање свести код хранитеља, о постојању ЦПСУНС, као и да се кроз промотивни програм представи ЦПСУНС са својим плановима, циљевима и расположивим ресурсима у односу на хранитељске породице. У склопу пружања нових и додатних информација значајно је да им се укажу разлике у односу на Центар за социјални рад као и на запослене из обе институције.

„Отворена врата хранитељства“ представљају едукативну активност која се одржава једном месечно и на којој се окупљају хранитељске породице ради јачања хранитељских компетенција. Кроз истраживање настојали смо да сазнамо и колико су хранитељи задовољни радионицама које се одржавају. Хранитељи имају прилику да на радионицама слушају о темама које им значајно помажу у обављању хранитељског задатка. Преко 80% (48) хранитеља је задовољно радионицама, свега 7% (4) је негативно одговорило на ово питање, а 13% (8) хранитеља никад није присуствовало радионицама стога нису могли да изразе своје (не)задовољство радионицама. Већина хранитеља је упозната са терминима одржавања радионица, а такође упознати су и са чињеницом да према Правилнику о хранитељству су у обавези да у току једне године сакупе 10 сати едукација. Као предности ове активности већина хранитеља издвојила је дружење са другим хранитељским породицама, као и међусобно размењивање искуства, навели су да се осећају боље када примете да се и други хранитељи суочавају са сличним проблемима. Када су у питању недостаци хранитељи су навели да је прекршено правило да се са радионице не износе јавно, приватни подаци других. Хранитељи који су се нашли у овој ситуацији не осећају потребу да долазе на радионице као и да на истим износе своја приватна запажања. Већина хранитеља сматра да треба да се ограниче хранитељи који константно износе личне проблеме на групним радионицама, а проблеми нису повезани са темом, остали трпе због појединца, као и да треба да се организују групе у односу на старосну доб деце.

Хранитељи сматрају да на радионицама треба више да се баве применом теорије у пракси кроз вежбе, објашњавају да теме јесу занимљиве али да би им више значило да им се покаже како да то све искористе у раду са децом. У периоду кад се спроводило прикупљање података за ово истраживање, одржана је радионица „Потребе и права детета“ у оквиру пројекта „Саветодавно – терапијске услуге за децу на хранитељству Центра за породични смештај и усвојење“ који је подржан средствима буџета Града Новог Сада коју су припремили и реализовали саветници Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад. Хранитељи који су присуствовали овој радионици, упоредили су је са радионицама у оквиру

отворених врата и изнели закључак да су пријатно изненађени концептом радионице, да им је изузетно пријао интерактивни рад, такође пријало им је што није само предавање већ су имали прилику да науче нешто ново кроз низ различитих вежби.

Кроз разговор са хранитељима који имају на смештају дете са сметњом у развоју, уочили смо да је трајање спровођења интервјуа значајно продужено. Разговор се више базирао на тренутне животне ситуације са којима се суочавају него на разлог нашег доласка. Такође, разговор је био другачији у односу на остале испитанике, емотивно засићенији са јасним порукама кроз које траже додатну подршку. Имају потребу да пролазе кроз све одлуке које су донели у односу на дете и да преиспитују своје поступке - да ли детету пружају све што је неопходно? Код неких хранитеља се може уочити физичка исцрпљеност, као и исцрпљеност емоционалне природе, поготово код хранитеља који немају партнера, то јест самостално брину о детету. Ови испитаници су врло задовољни досадашњом сарадњом са саветницима, наводе да им подршка и савети које добијају од саветника помажу да не сагоре и да истрају и кад је најтеже. Сматрају да би им било од помоћи када би се организовала окупљања на којима би могли да размене искуства са другим хранитељима који се суочавају са сличним или истим проблемима, такође да се укључе и други стручњаци (дефектолог, логопед) који би им понекад одржали додатне радионице и предавања која би им помогла око обављања хранитељског задатка.

Закључили смо да већина испитаника нема обичај да долази у ЦПСУНС и да им тренутна локација представља проблем. Препорука руководству ЦПСУНС је узимање у разматрање промену тренутне локације Установе, на локацију која ће бити приступачнија хранитељским породицама.

Истраживање које је спроведено током 2016. године, као и ови значајни резултати допринеће да ЦПСУНС за 2017. годину креира што квалитетнији Програм и одговори на изазове са којима се хранитељске породице сусрећу.

Марина Ристић

сарадница Центра за породични

смештај и усвојење Нови Сад

промоција

монографије

Поводом обележавања 70 година постојања и рада Дома кога сви у социјалној заштити познајемо као Дом „Света Петка“ у Извору, који тренутно функционише као Домско одељење–служба Центра за социјални рад Параћин, штампана је монографија „Дом чистог срца“. Промоција монографије у организацији Удружења стручних радника социјалне заштите Србије и Републичког завода за социјалну заштиту, организована је дана 29. 11. 2016. године у просторијама Републичког завода за социјалну заштиту на Теразијама.

Присутнима се обратила Лела Вељковић, која је у једном периоду била и директор ове установе, која је урадила приказ монографије и присутне упознала са садржајем књиге али и историјом Дома и посебностима сарадње државе и сестринства манастира у пружању услуга социјалне заштите. Затим су се обраћали и други говорници, игуманија сестринства Манастира Раваница и Света Петка, представник Центра за социјални рад „Параћин“. На крају према програму промоције присутнима се обратила аутор монографије мр Душанка Лукић Хавелка, која је ову књигу приредила као свој поклон Дому, савременим речником донирала је своје време, знање и труд приликом рада на тексту, а даровала је своју љубав према социјалној заштити. Она се као вишегодишњи помоћник министра упознала са специфичностима ове установе са чиме је упознала ширу стручну јавност – наиме ради се о јединственој сарадњи државе и цркве који већ 70 година успешно збрињавају најтеже кориснике према ометености у социјалној заштити. Потребу да се скупу обрате и поделе своје утиске са присутнима везане за рад у социјалној заштити и сарадњу са овим домом имали су и други присутни: Дара Сератлић, Мића Лишанин, Ђуро Клипа... Водитељ целе приче био је Жика Гајић. Један прелеп догађај у социјалној заштити који нам даје снагу и наду, и подсећа зашто смо у овом послу.

Да бисмо дочарали делић атмосфере тога дана, навешћемо говор који је мати игуманија Марија поделила са нама:

„Помаже Бог свима пријатељима, доброжелатељима и сарадницима присутнима данас овде на промоцији монографије "Дом чистог срца"."

Много тога је ове године речено о нашем дому при манастиру Света Петка изворска, који већ 70 година постоји и истрајава у различитим условима и сада већ у четвртој држави од свог настанка, али увек уз подршку надлежног министарства, и најпре под покровитељством и благословом преподобне матере Параскеве у народу познате Св. Петке.

Зато није потребно много говорити, све је то у књизи која је пред нама изложено – идеја, оснивање, развој, разни периоди, начин рада, живот дома некад и сад.

Почетком године схвативши да се налазимо на прагу значајног јубилеја који из више разлога треба обележити, дошли смо на идеју да тим поводом напишемо монографију дома која ће у исто време бити и својеврстан историјски документ о једном времену о нашем монаштву у нашем манастиру и нашој држави у другој половини 20 века. И та идеја се готово тихо ненаметљиво утврдила у нама као неопходна и то наравно не због нас данас, већ због оних које су биле пре нас и које су заслужне што ми сада имамо шта да обележимо као вредно. А то су наше две мати игуманије Јефимија и Гаврила са сестрама које су основале дом и радиле у врло тешким условима а и због оних после нас.

У име манастира, желим да се захвалим данас на званичној промоцији свима који су помогли у реализацији ове монографије а посебно нашем дугогодишњем пријатељу и сараднику и саветнику госпођи Душанки Лукић Хавелки која се несегично и са превеликом љубављу трудила и око састављања ове монографије."

Слађана Тасић, соц. радник
ЦСР Параћин

монографија

"Дом чистог срца"

Дом Св. Петка у Извору је по свему несвакидашња и необична установа. Јединствена. Спој световног и духовног.

Таква је и монографија о овој установи. Јединствена. Необична. Спој световног и духовног. И истовремено, историјски документ који сведочи о 70 година дугој традицији збрињавања најтеже ометене женске деце и одраслих.

Ауторка монографије, мр социјалног рада Душанка Лукић Хавелка, својим оригиналним приступом приказала је развој дома кроз личност и дело игуманија које су водиле манастир Раваницу од 1941. године до данас, јер, како и сама ауторка истиче у предговору, подаци о Св. Петки, манастиру Извору код Параћина са њеним именом и о дому јесу недељива целина у историјском и садржинском смислу. Зато нас ауторка уводи у монографију приказом житија Св. Петке, заштитнице манастира и Дома, и приказом манастира Св. Петка у Извору код Параћина.

Монографија је сачињена од више међусобно преплетаних делова који одсликавају важне периоде у развоју ове установе, а интересантно је да се периоди вођења манастира од стране Игуманија поклапају са периодима важних организационих промена у дому:

1. Период под управом игуманије Јефимије, од 1941. до 1958. године, поклапа се са периодом оснивања дома и борбе за опстанак у тешким послератним годинама.

Из монографије сазнајемо како је одлуком Комесаријата за избеглице манастир постао Дом избегличке деце који је збринуо 104 детета у периоду од 1942.-1945. године. Матична књига сведочи да је током 1945. и почетком 1946. године у Манастиру смештен Дом ратне сирочади. После одласка избегличке деце из овог дома, са благословом епископа браничевског Венијамина, Секретаријат за социјалну политику НР Србије, у сарадњи са Манастиром Св. Петка, оснива дом за дефектну женску децу 20.јануара 1946. године, са 36 корисница.

Мати Параскева, која је вредно и предано водила летопис манастира и дома, записала је: "Требало је обрађивати манастирско имање, припремати храну од оскудне количине намирница и неговати децу, одр-

жавати хигијену у скученом простору у коме су живе и монахиње. Живот у манастиру се одвијао по строгим, испосничким правилима духовног живота са циљем спасења души, према Типику светог Теодора Студита."

2. Под управом игуманије Гавриле, од 1958. до 2005. године (период проширења дома и унапређења услова живота и рада у дому, пресељењем у нову, наменску зграду капацитета 92 кориснице и бољим повезивањем са системом социјалне заштите кроз припајање дому у Кулини;) сарадња са донаторима и сл.

Захваљујући ангажовању и упорном указивању игуманија Гаврила код државних органа у Светозаревском срезу, општини Параћин и Републичком Савету за социјалну политику и комунална питања, да је неопходно изградити наменски дом проширеног капацитета, 1963. године манастир Св. Петка је уступио држави део црквеног земљишта за изградњу наменског објекта социјалне заштите, и 1966. године формиран је дом капацитета 92 кориснице, који је и данас у функцији. Монографија сведочи о овом јединственом примеру сарадње цркве и државе у заштити особа најтеже ометених у развоју, о чему се недовољно зна и у стручној и у црквеној јавности. У овом периоду је дом постао радна јединица дома у Кулини са високим степеном самосталности у функционисању, али је пријем корисника, финансијске и рачуноводствене послове водила служба дома у Кулини. У овом периоду наставља се даљи развој и просперитет установе, захваљујући и доброј сарадњи ова два система и великој улози донатора. Руководилац дома у овом периоду као и у претходном била је Игуманија, која је овај посао делегирала на настојници манастира у Извору. Од 1987. године ову улогу носи мати Гликерија, жена невероватне менталне, духовне и моралне снаге и чврстине, која је константа у установи, и која је својим ликом и делом гарант квалитета заштите корисница у дому.

3. Под управом игуманије Марије, од 2005. године до данас, јесте период који се поклапа са функционисањем дома у саставу ЦСР Параћин.

Наиме, одлуком надлежног министарства 2003. године Дом Св. Петка у Извору је одвојен од Кулине и припојен ЦСР Параћин. За руководиоца установе је први пут постављена особа из система социјалне заштите. Иако је ова промена на неки начин била стресна за монашко особље у дому, сарадња ЦСР и манастира у заштити деце је успостављена и развија се на бази партнерства, уз високо међусобно уважавање, поштовање и толеранцију; на заједничком задатку унапређења услова живота и рада, осавремењавања дома и промоцији установе у стручној и широј јавности. У овом периоду, дом је добио лифт, нову вешерницу, уређено двориште и павиљоне за сусрете родитеља и деце.

Прича о дому Св. Петка заокружена је приказом социо-анамнестичких показатеља и флукуације корисника који сведоче о квалитету заштите корисница у овој установи, описом свакодневнице корисница у дому и процесом осавремењавања услова у дому. Ту су фотографије које говоре више од речи о окружењу и атмосфери која окружује кориснице дома, о односу особља (монашког, медицинског, стручних радника из ЦСР) према корисницима, о инклузивним активностима у заједници и о целокупној бризи и нези ових штићеница...

У прилозима су приказани утисци родитеља и преглед оснивача и назива дома од оснивања до данас. И за крај: радови корисница. У Монографији је коришћено обиље историјске грађе из Архиве манастира Раваница који сведоче о судбинама деце која су били корисници установе. Ту је на пример писмо Споменке Хрибар, словеначки социолог ... "Човек се заправо не може захвалити и одужити, то је могао само Бог".

Ова монографија је топла људска прича... документована обиљем историјске грађе. Прича о посвећености Богу и служењу добру и људима, о снази вере, љубави и наде... о прихватању различитости...

Лела Вељковић

Републички завод за социјалну заштиту

О доброчинству и самилости... О патњама и уздизању, о страдању и пожртвовању... О труду и раду да се у тешким условима очува људско достојанство најбеспомоћнијих и најугроженијих, о раду и настојању монахиња, медицинског особља, стручних радника из ЈИ и државних и црквених власти да се унапреде услови живота корисница и рада особља. О захвалности родитеља и породица. О захвалности бивших штићеница...

"Суштина рада са децом у Дому од оснивања, састоји се у томе што монахиње добро познају свако дете, његове потребе и могућности и у правом смислу имају родитељски однос према деци. Оне им пружају бескрајно стрпљење и љубав. Због тога се деца поред њих осећају сигурно и то испољавају према својим вербалним способностима у свакој прилици. Нарочито је одговоран однос према непокретним корисницама, који захтева посебну припрему и начин храњења, одржавање хигијене, чишћење и одржавање просторија за непокретне кориснице, пресвлаче их и по неколико пута дневно... Најстарија корисница у овом дому Нада има 79 година и у дому је од оснивања!"

Из писма игуманија Гавриле: "Наша је дужност и обавеза колико пред људима, друштвеном заједницом и толико и далеко више пред Богом сведитељим, да себе држимо у даноноћној бризи, јер то је у суштини морал жртве за ближње и невољне, да себе налазимо попут Спаситељевих речи: "Ако урадите коме добро - мени учинисте".

У данашње време, када су и у социјалној заштити све присутнији термини (а и приступ) из области економије: услуга, цена услуге, стандарди, квалитет, корисник..., као да све више губимо човека. Ова монографија нас подсећа да су најбољи и највиши стандарди увек били чистота срца, љубав и пожртвованост, и можемо се запитати зашто у нашем систему нема више примера овакве сарадње?

Топло препоручујем да се уверите како чиста срца брину о чистим срцима, у нади да ће вас књига инспирисати да обиђете ову установу и сами се уверите у причу.

малолетни бракови

прекидају школовање

Проблем прераних ромских бракова у лесковачком крају окупио велики број стручњака али и родитеља прерано убрачене ромске деце на заједничку трибину

Носиоци пројекта превентиве прераних малолетничких ромских бракова у лесковачком крају припадници Невладине ромске организације „Роса“ у Лесковцу, средином друге седмице децембра, у великој сали лесковачког Центра за стручно усавршавање организовали су прву заједничку трибину стручњака и родитеља, малолетне ромске деце прерано удате и ожењене...

Трибина је организована у сарадњи са редакцијом за образовање Дома културе Рома у Лесковцу као и са наставничким кадром лесковачке Основне школе „Светозар Марковић“ а присуствовали су представници више ромских насеља лесковачког краја, и стручњаци више здравствених области као и представници овдашњег Центра за социјални рад.

„Превентивно деловање у циљу спречавања прераних бракова код ромске деце у Лесковцу“, је назив пројекта које је покренула НВО „Роса“, а које са великим успехом предводи брачни пар Лаура и Ашим Саитовић, изфинасиран је из фондова ЕУ, Владе Ср-

бије и Швајцарске а преко програма „Прогрес“. „Реч је углавном о уговореним малолетничким браковима ромске деце под утицајем традиције и вере, пре свега девојчица што у знатној мери утиче на њихов даљи психофизички развој“, истиче у нашем разговору Ашим–Зоран Саитовић, председник НВО „Роса“ у Лесковцу.

Лесковачки Роми данас живе у три велика урбанизована насеља у овоме граду: „Подворцу“, „Сахат-мали“ и Новом насељу „Славко Златановић“. По последњем попису их је око десетак хиљада са наталитетом у значајном порасту.

Веома мали број лесковачких Рома у целости заврши основну школу, због прераног ступања у брачне воде или преузимања породичног бизниса, углавном трговине ситне робе широке потрошње.

„Основна школа „Светозар Марковић“ пружа најбоље услове за школовање градске деце односно основаца ромске популације из суседне „Сахат-мале“, али и других градских насеља. Имамо изванредан наставнички кадар и одличне техничке и дидактичке могућности у школи за редовну наставу и ваннаставне активности. Жеља нам је да ромска деца не прекидају школовање. Школа има око хиљаду уписаних ученика а ових дана бележи 112 година успешног рада“, истиче у нашем разговору Јовица Марјановић директор ОШ „Светозар Марковић“ у Лесковцу.

Из ове лесковачке школе највише је ромске деце која су наставила своје средњошколско школовање, односно више и високо образовање, са поносом истичу у овој угледној лесковачкој образовној установи која се међу првима укључила у овај јединствени пројекат превенције прераних малолетничких ромских бракова у лесковачком крају.

Тома Стевановић

нова лиценца за "Сигурну кућу"

Прихватилиште за жртве породичног насиља у Лесковцу ради пуним капацитетом

Прихватилиште за жртве породичног и партнерског насиља у Лесковцу послује почев од 2004. године, тада основано одмах иза истог у Београду. За непуних 12 година кроз ово лесковачко прихватилиште прошло је око 400 жртава породичног и другог насиља над женама и децом. Ових дана децембра, ова Сигурна кућа је од надлежног министарства добила, међу првима у Србији, нову лиценцу за рад која ће важити до краја 2022. године. То је максимални период лиценцирања, истичу у лесковачком Центру за социјални рад.

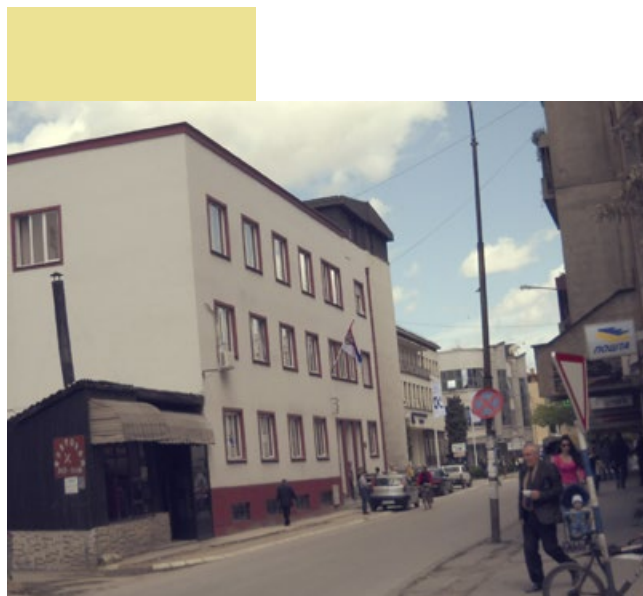
Центар за социјални рад у Лесковцу својом активношћу у вези са породичним и партнерским насиљем успешно покрива територију Јабланичког управног округа, поред редовне делатности социјалног збрињавања близу три хиљаде корисника разних видова социјалне помоћи у Лесковцу.

„Током 2016. године своје уточиште у Сигурној кући у Лесковцу, а која је у центру града лоцирана и видео-надзором повезана са Полицијском управом у граду, пронашло је 33 жене, 28 деце и 3 старије малолетнице из лесковачког краја. Наша Сигурна кућа која је углавном опремљена финансијским средствима локалне самоуправе и донатора има капацитете за свега 11 корисника овог простора па је фреквенција жртава разног насиља учестала што ће временом условити евентуално проширење Сигурне куће која за сада ради пуним капацитетом“, рекао је у нашем разговору Бобан Илић, директор Центра за социјални рад у Лесковцу.

Надлежно републичко Министарство давањем лиценце лесковачком Центру за социјални рад у свом образложењу проценило је да овај Центар има све кадровске и техничке капацитете да се успешно носи са збрињавањем жртава породичног и партнерског насиља у овом делу југа Србије. Овај центар у сигурној кући има запослени тим од петоро стручњака које успешно предводи социјални радник Марија Станковић. При центру послују и 4 геронтодомаћице за подручје града и једна за подручје лесковачких варошица Грделица и Предејане. Током 2016. године помоћ у кући овог додатног тима добило је 130 особа и 27 лица са посебним потребама.

„Стална брига за старије и болесне суграђане, и пре свега стручни приступ запослених у нашем центру, Центар за социјални рад у Лесковцу доводи у врх свих центара југа Србије у квалитету активности у збрињавању најстаријих корисника а то чинимо уз свесрдну помоћ овдашњег Герантолошког центра и локалне самоуправе у Лесковцу“, истиче Бобан Илић, директор лесковачког Центра за социјални рад.

Тома Стевановић

положај старијих особа на селу

Црвени крст Србије и повереница за заштиту равноправности у понедељак 26. децембра 2016. године у београдском Медија центру одржали су конференцију за медије поводом истраживања под називом "Положај старијих особа на селу". Истраживање је спроведено током 2016. године уз подршку Популационог фонда Уједињених нација (УНФПА), канцеларија у Београду. У истраживању су учествовали Бранкица Јанковић, Градимир Зајић, Милутин Врачевић и Наташа Тодоровић. До краја јануара из штампе ће изаћи публикација под истим називом.

На самој конференцији говорили су: проф др Драган Радовановић, председник Црвеног крста Србије, Марија Раковић, Популациони фонд Уједињених нација (УНФПА), Бранкица Јанковић, повереница за заштиту равноправности, Градимир Зајић, социолог и Наташа Тодоровић, Црвени крст Србије.

Ово истраживање је наставак дугогодишње сарадње Црвеног крста Србије, поверенице за заштиту равноправности и Популационог фонда Уједињених нација (УНФПА) и представља заједничко залагање да се унапреди квалитет живота старијих особа у Србији.

Процес старења становништва широм света представља феномен о коме се пуно расправља последњих година, а чије се последице не могу више игнорисати. Старење становништва пре свега захтева адекватне одговоре кроз јавне политике које би омогућиле квалитетан и продуктиван живот старијих особа. Поред старења становништва други непобитан и значајан демографски тренд који је већ дефинисао 21. век је брза урбанизација и депопулација села и руралних области. Данас приближно четвртина становништва у региону Европе живи у руралним областима. Подаци нам показују да је у већини земаља старење становништва у руралним областима брже и израженије него у урбаним срединама. У многим европским државама удео особа старијих од 65 година у популацији је виши у руралним него у урбаним срединама.

На жалост, глобализација, савремени начин живота, интерне миграције (село-град) и промена породичне структуре довеле су и доводе до све веће изолације старијих особа које живе у руралним подручјима. Ови људи често остају заборављени и ос-

тављени да се сами сналазе. Све земље које се суочавају са овим проблемом покушавају да пронађу начине како да на најрационалнији начин омогуће приступ услугама здравствене и социјалне заштите, да омогуће адекватан транспорт и остале услуге у руралним подручјима.

Свесни тешког положаја старијих особа које живе на селу, пре свега оних који живе у удаљеним и тешко приступачним селима циљеви истраживања били су: Да се утврде околности у којима старије особе у руралним срединама живе? Да се утврди доступност услуга на селу, пре свега здравствене и социјалне заштите, као и друге јавне услуге, укључујући и транспорт? Да се утврде потребе старијих који живе на селу? Да се дају оптималне препоруке за побољшање квалитета живота старијих и промовишу примери добре праксе и да се глас старијих особа које живе на селу у Србији чује?

Прва активност је била реализација 5 фокус група у којима је учествовало 56 старијих особа из пет општина у Србији. Њихови одговори послужили су за дизајнирање упитника за истраживање, али су омогућили да се разумеју околности у којима старије особе на селу живе.

Истраживање је спроведено у периоду август – новембар 2016. године на територији Републике Србије на случајном, репрезентативном узорку од 685 испитаника узраста старијег од 65 година који живе на селу (развијено и неразвијено село). Упитник је имао 70 питања и 7 тематских области. На северу Републике (град Београд, Војводина) анкетирано је 189 старијих особа са села, а на југу Републике (Шумадија, Западна Србија, Источна Србија, Јужна Србија) анкетирано је 496 особа са села старијих од 65 година. Истраживање је спроведено у 12 општина: Обреновац, Палилула, Врбас, Инђија, Ваљево, Чачак, Крагујевац, Крушевац, Меровина, Алексинац,

Књажевац и Пирот. Средње време анкетирања је 46 минута, најчешће време анкетирања 30 минута.

У узорку је било 56% жена, а просечна старост испитаника била је 74.6 година, 10% испитаника је старије од 85 година. У узорку је 41% без основног образовања, 59% су пољопривредници и домаћице.

Истраживање је омогућило да се сагледају изазови са којима се сусрећу сами старији, њихове породице, али и локалне заједнице због смањене густине становника на селу. А то су: смањен приступ услугама здравствене и социјалне заштите; смањено интересовање професионалних пружалаца услуга за рад у руралним областима; смањење неформалних мрежа подршке – миграције у урбане области; недовољна информисаност о услугама и правима; непознавање менталних болести (депресија, деменција); неекономичност пружања транспортних услуга у областима са малом густином становништва; лимитиран приступ транспортним капацитетима прилагођеним потребама старијих, социјална изолација, мали број и лош приступ социјалним и културним активностима, као и могућностима за учење; недостатак опреме која олакшава самосталан живот.

Подаци из истраживања и утврђени изазови омогућиће да се напишу препоруке које би побољшале квалитет живота у старости и обезбедиле достојанство људима трећег и четвртог животног доба који живе на селу.

Наташа Тодоровић, дипломирани психолог

др Милутин Врачевић

Црвени крст Србије

каритас шабац

на стручном скупу у Италији

Представници Каритаса Шапца у децембру 2016. године присуствовали су стручном скупу посвећеном менталном здрављу који је одржан у Италији. Сараднички центар за истраживање и тренинг Светске здравствене организације и Међународна мрежа за ментално здравље су организовали у Трсту састанак Радне групе за развој Алијансе психијатријских болница у транзицији. Састанку су присуствовали представници организација и институција и еминентни стручњаци из области менталног здравља из Италије, Чешке, Србије, Шпаније, Пољске, Словеније, Хрватске, Румуније, Црне Горе, Немачке, Велике Британије, Мађарске и Швајцарске. Међу учесницима овог престижног стручног скупа били су и представници Каритаса Шапца Мирољуб Николић и Сања Гератовић.

Сврха радне групе је да се заједно окупе партнери и пренесу искуства развијена у Европи око питања унапређења квалитета живота у установама, у циљу испуњавања људских права, држављанства и кретања ка елиминисањем азила и развоја услуга у заједници заснованих на свеобухватној подршци. Социјална искљученост и даље остаје реалност многих људи са озбиљним проблемима менталног здравља, у институцијама или друштву, што доводи до дискриминације, стигматизације и губитка права.

Састанак је започет предавањем др Roberto Mezzina о четрдесетогодишњем искуству у Италији на тему развоја система заштите менталног здравља и кратком студијском посетом установама за ментално здравље. Уз представљање успешног примера деинституционализације у Италији учесници скупа су чули и о добрим примерима из Велике Британије. Представници институција и организација су представили системе заштите менталног здравља у земљама из којих долазе.

Важан сегмент дводневног скупа односио се на представљање пројеката и активностима Светске здравствене организације који се односе на ову тему. Скуп је заокружен предлозима и закључцима за будућу сарадњу.

Мирољуб Николић

директор Каритас Шабац

отворен

трећи сервис за хемијско чишћење и прање веша "Елио"

Трећи објект нашег Сервиса за хемијско чишћење и прање веша "ЕЛИО" отворен је у улици Вука Караџића бр. 17 у Шапцу, у оквиру пројекта ЕЛБА, а финансијски га је подржао Каритас Италије.

У нашим вешерницама ради осам жена из друштвено рањивих група, а свечаном отварању нашег новог објекта присуствовао је велики број сарадника и пријатеља Каритаса Шапца.

- Ово је још један важан дан за нас, јер на овај начин подижемо сопствену друштвену одговорност кроз различите пројекте социјалног предузетништва. На овај начин потврђујемо да је оно што радимо „друштвено, корисно и одрживо“, као што поручује публикација у којој смо представљени као пример добре праксе. Захваљујем свима који подржавају наш рад и који на тај начин доприносе остварењу наше мисије – стварању једнаких шанси за живот припадника друштвено рањивих група – казао је Мирољуб Николић, директор Каритаса Шапца.

Каритас Шабац посебну захвалност дугује свим представницима медија, који, подржавајући наше активности, потврђују да делимо исте вредности.

Мирољуб Николић
директор Каритас Шабац

СВЕТСКИ ДАН

менталног здравља

Уповоду Светског дана менталног здравља Каритас Шабац је, у сарадњи са Високом медицинском и пословно - технолошком школом струковних студија Шабац организовао Конференцију "Карактеристике италијанског модела заштите менталног здравља у заједници и могућности примене у Србији". Како у свом раду примењује искуства италијанског модела заштите менталног здравља у заједници, Каритас је у свом Дневном боравку за особе са менталним сметњама и интелектуалним потешкоћама "Св. Софија", уочи Конференције, организовао и дружење са корисницима, сарадницима, партнерима и пријатељима, у жељи да промовише достигнућа у овој области, али и италијанску културу, језик, кухињу... Уз причу о "обичним" данима у којима се руше баријере, разбијају стереотипи и јача вера да, уз много знања, рада и љубави, ствари могу бити боље корисници су провели дивно вече међу пријатељима, оснажени новом енергијом, јачи за стисак руке, осмех, загрљај...

На Конференцији "Карактеристике италијанског модела заштите менталног здравља у заједници и могућности примене у Србији", у име домаћина окупљенима се обратила Слободанка Богдановић Васић, предавач у Високој медицинској и пословно-технолошкој школи струковних студија Шабац, а на значај теме и важност одржавања Конференције, као и на услове заштите менталног здравља у нашем окружењу и законску регулативу, указао је Мирољуб Николић, директор Каритаса Шапца, који

је одржао и уводни модул на овом стручном скупу, ком су присуствовали представници Града, бројних партнерских организација и струке. Предавање о италијанском моделу заштите менталног здравља у заједници одржао је еминентни професор Paolo Serra, психијатар. Стручне модуле на Конференцији одржали су и др Борис Јовановић, психијатар и Сања Гератовић, стручни сарадник Каритаса Шапца и руководилац Дневног боравка „Св. Софија“.

Град подржава активности које доприносе интеграцији особа са менталним сметњама и интелектуалним потешкоћама у заједници, рекао је Бранко Филиповић, члан Градског већа Шапца, који је у име града Шапца поздравио учеснике Конференције.

- Драго ми је што су данас овде представници различитих институција и организација, посебно ми је задовољство што је уважени професор Paolo Serra гост нашег града. Свега тога не би било да није организатора ове Конференције - Каритаса и Високе медицинске и пословно техничке школе. Мислим да је Каритас пионир у многим пројектима које реализује и да у много чему већ представља модел и узор. Константно нам скреће пажњу на оно што је важно - а брига о заштити менталног здравља јесте важна тема и треба да буде одговорност свих нас. Захвалан сам Каритасу на прилици коју пружа професионалцима организујући ову Конференцију и на свему што чини за локалну заједницу – поручио је Бранко Филиповић, члан Градског већа Шапца.

Конференција је била изузетна прилика да се размене искуства и стечена знања у овој области, као и информације о њеном даљем унапређењу и улози свих актера друштвеног живота у обезбеђењу бољег положаја за особе из маргинализованих друштвених група у које се убрајају и особе са менталним сметњама и интелектуалним потешкоћама.

Мирољуб Николић
директор Каритас Шабац

наша професионална (не)моћ

Када вам закон у руке да чаробни штапић, звани „јавна овлашћења“, у складу, наравно, са професијом којом се бавите, онда је пред вама један велики, озбиљан, одговоран али и тежак задатак. Али, наше професионално опредељење као и животни стил и филозофија довеле су нас до места где се сад налазимо. Жеља и потреба да помогнемо другима природна је људска потреба и она је део свих нас који се бавимо овим послом.

Али постати део једне животне приче, постати део једне породице, најчешће онда када је породица исцрпела све своје капацитете и ресурсе, пред нас носи велику професионалну обавезу и одговорност. Уз то, подразумева се наравно да сте професионални, да поседујете вештине комуникације, да имате довољно професионалног искуства и знања, да се руководите принципом неутралности, да сте емпатични, асертивни, да сте љубазни, стрпљиви да саслушате, разумете, уђете у туђе улоге и у сваком моменту реални, уз пуно уважавање различитости које се пред вама појављују. Наш посао наравно није само то. Наравно да ћемо анализом читавог породичног контекста и заједно са корисницима тражити пут опоравка и поправљања поремећених породичних односа и ослаб-

љених породичних снага, тражити најбоље решење у датој ситуацији и анализирати шта је најбољи интерес наших корисника.

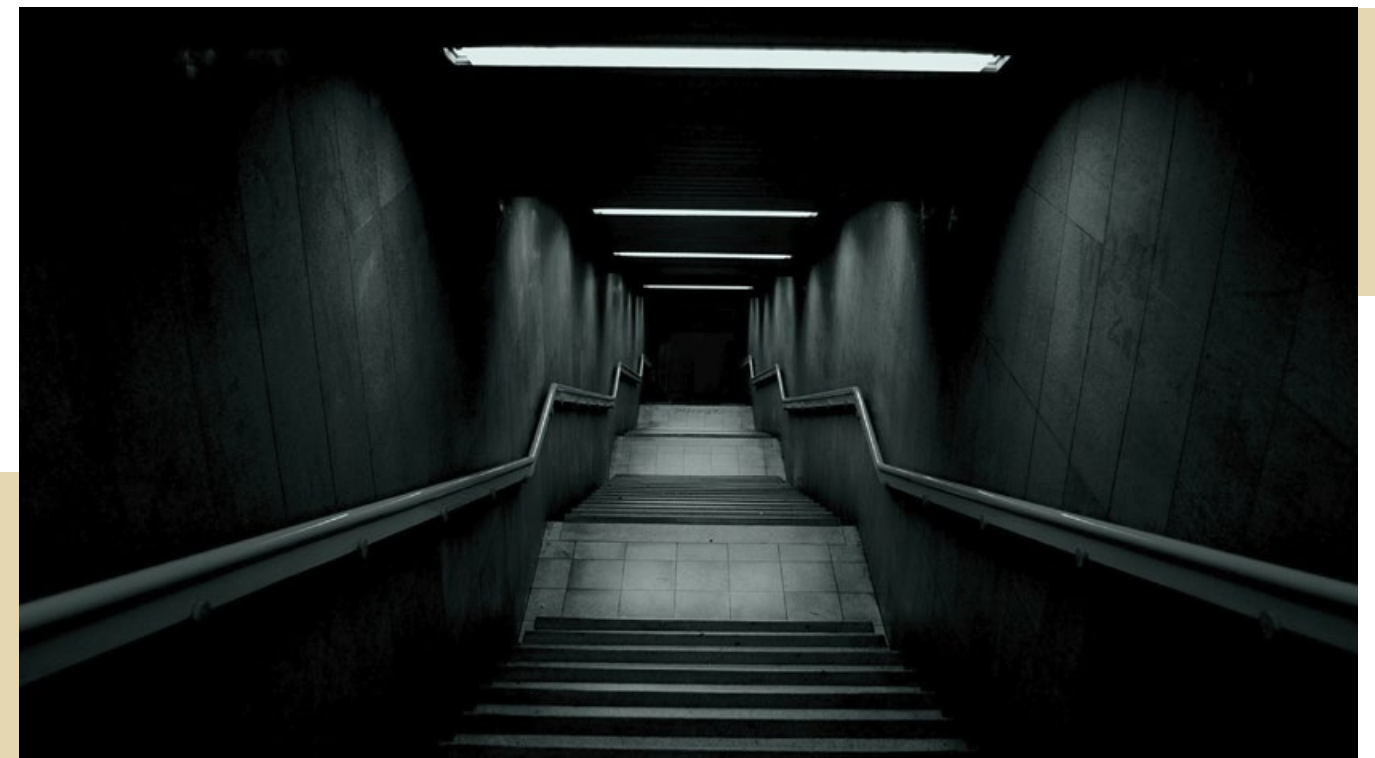
Ипак, често, сведоци смо различитих вербалних критика упућених на наш рад, а неретко и оптужби да смо стали на страну једне, односно друге "стране". Незадовољне странке често нас директно оптужују "ви сте криви" "суд је вас послушао", "имате ли ви децу", "не зовите ме више на овај број", "ви верујете мом бившем супругу, па сад мене узнемиравате, не желим да дођем у Центар" „ви сте корумпирани“...

Врло често то изгледа као бојно поље у коме су оружане снаге у стању високе приправности, испружених штитова, како би се одбраниле од бујице вербалних увреда.

Добро, није баш све тако црно... Има и мирних дана, када ходником завлада мир и тишина па се питамо "шта се то дешава" и као наши стари, куцнемо два пута "да не чује зло". Тим данима само можете чути звук тастатура и видети колеге задубљене у екран компјутера.

Јер... треба одговорити на захтеве суда, хитно урадити извештај, допунити извештај, урадити мишљење, предати правнику предмет усвојења, привременог, сталног стартељства, смештаја...

Али добро, на крају радног дана изађете из своје канцеларије, понесете са собом у мислима све што сте тога дана урадили или нисте урадили, па на путу до куће правите планове за наредни радни дан.

У својој породици даље преузимате кормило, преговарате, договарате, планирате, усмераваате, помажете око домаћих задатака, идете на родитељске састанке, морате саслушати и своје најближе, имају и они потребу да поделе са нама проблеме, дилеме, догађај у школи, на послу. Наравно, коме ћемо помоћи ако не својим најближим. Осим наших корисника, наравно.

Али, сутра је нови радни дан... стигао је нови захтев за развод, судија моли за хитност, странке су нам се већ обраћале, живе у иностранству, пребивалиште је у нашем граду, они ће бити ту наредне недеље, па ако може извештај... никако да објаснимо да се развод не може урадити у року од „неколико дана“. Стигао је и нови захтев, у питању је „стари“ развод, сада отац тражи измену одлуке о поверавању, мајка је засновала нову заједницу и напустила децу, не контактира са њима па најављује да ће покренути поступак лишења... контактирамо мајку која тврди супротно, баш јој бивши супруг не дозвољава да виђа децу и она ће поднети кривичну пријаву против њега... на помолу је нови рат... позваћемо их, па ћемо видети, средина је вероватно негде између ове две приче. Стигао је и позив са суд, законски заступник тужиоца у поступку развода брака и поверавања мал. деце има примедбе на извештај Центра, који није објективан, па траже извођење нових доказа саслушањем свих чланова тима! Често на таква саслушања одлазимо као у својству "окривљеног" јер наша објективност неретко, разликује се од објективности правосудног света, некако посматрамо проблеме другим очима, па се често не разумемо... А, да... управо стиже факс из болнице са назнаком " хитно", мајка која се породила пре неколико дана, не може да преузме новорођенче па би неко морао да дође и оба-ви разговор са мајком. Наравно, доћи ће неко од стручних радника... У међувремену, звони телефон, јављам се, забринути грађанин, који жели да остане анониман, пријављује сумњу да мајка, која живи у његовом комшилuku злоставља своје дете...

Да, наравно неко ће доћи на терен и проверити пријаву. Коначно крећем на саслушање малолетнице у Полицијску управу, заказано дан раније, у питању је сумња на силовање. Поново звони телефон, са друге стране, мајка, чије је дете претходни дан смештено у хранитељску породицу, због дугогодишњег насиља, које је само пријавило, инсистира да се чује са колегиницом" која јој је одузела дете". Уз пут, прети, плаче, куне... тако нешто у својој пракси још нисам чула... Колегиница, видно узрујана, одлази у своју канцеларију, где је већ чекају заказане странке.

Ма добро, можемо ми то... само је потребно дубоко удахнути... избројати до... не знам колико... то зависи од тога где нам је подешен степен издржљивости... а онда... чаробном магијом прихватити другу, трећу, четврту животну причу...

Не могу а да се не запитам? Па и ово је насиље! И ми, стручни радници трпимо насиље! И о овоме би се требало озбиљно позабавити! И ми смо само обични људи...

Крећем из канцеларије и у ходнику видим два родитељска пара са децом. Данас су два виђења у контролисаним условима, по судској пресуди. Али, колегинице, које иначе воде ове породице су на семинару. Замолим колегинице који су остале у Центру да преузму виђење. Да, наравно, преузеће виђење, али, колегиница ме моли, ако могу да замолим радника обезбеђења да буде ту негде у близини, јер после виђења има " један веома компликован развод".

Друга колегиница мора хитно после тога у полицијску управу, старатељ је мал. детету, треба да регулише личну карту. Јавила је да ће каснити. Опомињем колегиницу да још увек није доручковала, видим неначет доручак на столу. Каже није стигла, сад ће... а ускоро ће крај радног времена...

Коначно излазим, прија ми свеж ваздух и сунце које фино греје, прија ми шетња али већ сад осећам зебњу због саслушања, прича коју ћу тамо чути сигурно није лака. Јавља се колегиница из болнице, све је договорено "имаћемо смештај" како ми то имамо обичај да кажемо. Договарамо се да провери и анонимну пријаву, па у зависности од ситуације на терену, предузимаћемо даље кораке... Срећем колегу, враћа се из Вишег суда, обавештава ме да је управо обустављена једна васпитна мера према малолетнику. Бар једна лепа вест у овом тако (не)обичном дану!

Да, то је тај наш чаробни штапић, који нам даје ту неку чудну моћ, због које смо често немоћни...

Стићи све, стићи свугде, све проверити, написати, дописати, урадити, одговорити, послати, разговарати, саслушати, разумети, објаснити, предочити, суочити, указати а успут претрпети и понеку увреду, отпети па наставити даље...

А сутра? Сутра је нови радни дан, нови захтев, нови развод, нови телефонски позив, нова критика... Можемо ми то!

У томе је наша професионална (не)моћ!

Весна Брајић, дипл. педагог, породични саветник

руководилац Службе за заштиту деце и младих

ЦСР Шабац

хајдемо у планине!

природа као извор позитивне енергије и анти-стрес терапија

Текст је намењен онима који би волели да буду на лепим местима али да до њих дођу аутом, онима који би радије на масажу, журку или трач партију него у природу.

У мору свакодневних обавеза, убрзаног темпа живота који сваким даном захтева све више енергије која почиње да се неконтролисано расипа и троши, свакодневног стреса као последице немогућности контроле времена, претераних захтева, породичних проблема, бдења над животом деце и њиховим перспективама, опхрваности обавезама, све већим очекивањима на професионалном плану, све мањим бројем запослених а насупрот томе све већим обимом посла који је у социјалној заштити веома захтеван и стресан уколико сте одговорни и посвећени, неопходно је осмислити начин на који ћемо се релаксирати и бар делимично елиминисати акумулирану негативну енергију која се увек негде у нама концентрише без

обзира на наше вештине самозаштите у оваквим ситуацијама осим ако нисмо чаробњаци.

У потрази за начином за елиминисање стреса који подразумева и физичку активност а да то није распремање куће, открила сам планинарење.

Да будем искрена, та потрага није била баш тако интензивна, односно није то баш само моја заслуга јер сам потрагу вршила више на идејном плану него практичном. Био је то стицај околности. Волим природу, волим да сам у покрету, не подносим статичност те ми није било тешко да прихватим идеју за учешће на Церском маршу 2014. поводом стогодишњице Церске битке. Маршута је 38 км а идеја је била „Да пробам па докле издржим!“ Ја издржала свих 38 км. Невероватан је осећај достићи циљ и бити поносан на себе. Оно што ме је изненадило, било је то да сам осим мање упале мишића прошла без значајнијих последица у физичком смислу. Томе је свакако допринела чињеница да на посао сваки дан идем пешке 3 км у оба смера као и коришћење технике дисања и концентрације.

Следећи корак био је позив колегинице да са Планинарским друштвом „ЦЕР“ пођем на акцију „Карађорђеви стопам“ на планини Рудник. Стаза није дуга, 10 км али је терен другачији. Уз све то, пратила нас је киша, ходали смо по блату, натапали се водом али је и то био изазов и уживање. А онда су уследили други подухвати: поход на планину Вујан, Борачки крш, Стару планину, Столове, Јавор, Јастребац, Фрушку Гору... пешачке туре по равници. Сваки пут научите нешто ново – шта вам недостаје а неопходно је

за планинарење и како да вам све то буде при руци, како да заштитите моб. телефон од влаге, како да поставите стопала кад се пењете а како кад силазите, значај штапова који су вам неопходни без обзира на индивидуалне вештине балансирања рукама, како да понесете све а да вам ранац не буде тежак, да су вам неопходна знања из прве помоћи, да је у планинарским акцијама важна солидарност...

Планирајући планинарске акције, уколико то време дозволи, често испланирамо и обилазак знаменитости и направимо вишеструко уживање. Обнављамо историју, географију, биологију, дружимо се и уживамо. Занимљиво је то што су 12 колегиница и колега из нашег колектива љубитељи планинарења и чланови ПСД „ЦЕР“.

Одушевио ме је елан и ентузијазам планинара различитих професија и година старости. Са колико посвећености и љубави и врло мало средстава су уредили планинарски дом а што је захтевало озбиљне радне акције и труд. Никада нисам јела укусније листиће од тетка Смиљиних које је, док смо трепнули, испекла пред нашу акцију на Церу.

И када на великим планинарским акцијама на врло захтевним стазама сретнете децу предшколског узраста, старије људе који лаганим темпом али са великом упорношћу иду ка циљу, оца који током читаве акције носи трогодишњег сина на леђима на монтираном седишту причајући му о биљкама, птицама, дрвећу, печуркама, схватите шта је упорност и посвећеност и... буде вас срамота да одустанете. А тако се јача дух!

Оно што је најлепше на планинарењу су видиковци. На успонима се трудите, знојите, понекад мучите али када дођете до места где пукне поглед, имате утисак да сте на крову света без обзира на висину планине, пожелите да сте птица и да можете да полетите јер заиста добијете такву снагу. Пожелите да останете на оваквом месту, да дишете, дишете, дишете... да упијате енергију сунца и природе. Имате утисак да је све лоше иза вас, да сте сакупили снагу да лакше превазиђете сваки проблем.

Можемо се релаксирати на различите начине. Релаксација у природи је нешто посебно, активност која пуни ћелије кисеоником, побољшава циркулацију, активира сваки делић тела, оплемењује вас, враћа природи и ослобађа негативне енергије. Планинарење је физичка и ментална детоксикација.

Зорица Колаковић, дипл. психолог
водителј случаја и супервизор
у Служби за заштиту деце и младих

ЦСР Шабац

ЈАБУКА

Опрљила слана, листа нигде нема
а на грани јабука црвена још дрема
каква дивна слика јесењег дана
каква само мудрост искри са тих грана.

Година је прошла, све се редом збило
из зиме је јабука похитала чило
нудила цветове и листове младе
да би вредне пчеле дошле ту да раде.

После лето било, ред жеге и кише
јабучица само плодовима њише
окићено стабло радост даровало
а да о томе није размишљало.

Кад је јесен стигла стасали плодови
колико су вредни ни ми не би знали
да мраз први није обрао сво лишће
па лепота плода сад нам зари биће.

Ех, како је живот попут тога плода
не знаш шта је ватра, ни дим, а ни вода
све се нешто брзо котрљају дани
само некад човек себи каже стани.

И кад тако застане успомене бира
која је најлепша да нађе свог мира
као плод јабуке што зими пркоси
нека успомена увек каже ко си.

Учимо од дебла, учимо од плода
увек кад нас живот шамара и проба
а када све прође и када нестане
нека су нам успомене ко јабуке саме.

Тако ћемо знати нисмо залуд били
у густоме лишћу јабуке смо крили
а и када мрази однесу сво лишће
нек јабуке остану да нам заре биће.

Милана Николић, педагог
ЦСР Велика Плана

нови закон о социјалној заштити је уважио
залагања асоцијације за нормирање права на
пословно повезивање

струковно повезивање

члан 118.

Установе социјалне заштите и други пружаоци услуга социјалне заштите могу да сарађују с одговарајућим установама и организацијама у земљи и иностранству ради унапређења делатности и размене искустава. Установе социјалне заштите и други пружаоци услуга социјалне заштите могу се повезивати у удружења ради остваривања заједничких професионалних интереса и унапређења услуга социјалне заштите. Запослени у социјалној заштити могу међусобно да се повезују у струковна удружења. Удружења из ст. 2. и 3. овог члана могу носити назив асоцијација или друштво. На оснивање, организацију и рад удружења из ст. 2. и 3. овог члана примењују се прописи о удружењима.

позив на сарадњу

Позивамо све колегинице и колеге из центара да достављају за објављивање актуелне информације, прилоге и фотографије адекватне резолуције, да на тај начин заједно будемо креатори нашег билтена.

Уређивачки одбор

задужбина Лазара и Анке Стојадиновић
вила „Лазар“
Врњачка Бања

Пре скоро 80 година, господин Лазар Стојадиновић, виши контролор Министарства пошта и телеграфа у пензији, са својом супругом Анком, учитељицом у пензији, одлучио је да помогне онима који немају довољно. У те сврхе основао је „Фонд за хлеб и дрва“, из кога је сваке године, на Светог Николу, дељена помоћ онима којима је била најпотребнија. Временом, овај Фонд је растао и мењао се. Пролазили су и разни догађаји, лепи и мање лепи. Из Фонда је настала велелепна вила, касније Задужбина брачног пара Стојадиновић.

Данас, више десетина лета касније, ова Задужбина, као „Вила Лазар“, живи и расте сама. Пратећи пут и завет утемељивача, господина Лазара Стојадиновића остварује своје задужбинске циљеве. Угошћује децу из сиромашних породица, децу са Косова и Метохије, децу спортисте... и све оне који желе мир и одмор.

У савршеној хармонији врта и зграде, „Вила Лазар“ нуди домаћу кухињу, од хране произведене у домаћој производњи, дискретно гостопримство и породични амбијент.

У складу са историјом настанка саме Виле, запослени у социјалној заштити, као и чланови њихових породица, имају могућност коришћења капацитета и услуга „Виле Лазар“, уз попуст од 10% и могућност одложеног плаћања.

Због повећања трошкова штампања и дистрибуције ГЛАСА ЦЕНТАРА насталих услед значајно већег броја страна, са жаљењем морамо да објавимо да ГЛАС ЦЕНТАРА достављамо само центрима члановима Асоцијације ЦСР. Напомињемо, да наша добра воља уопште није спорна, али се морамо понашати рационално. Не смомо угрозити центре - чланове Асоцијације. Сигурни смо да ћете то разумети на прави начин.

у асоцијацији су готово сви
центри у Србији

Центри за социјални рад – чланови Асоцијације

У Асоцијацији нису само још центри из: Баточине, Крупња, Љига и Трстеника. Додуше, неки од њих су најавили прикључење. Нажалост, неки центри, и даље, иако су потписали приступнице, нису комплетирали документацију. Позивамо их да ту своју обавезу испуне што пре како бисмо све то благовремено доставили Агенцији за привредне регистре.

Контакт

телефони: 036/ 611 922, 036/ 611 923

факс: 036/ 611 568

e mail: info@vilalazar.rs

web: www.vilalazar.rs

facebook.com/vilalazar

Лепоте Србије

*Мисли добро,
па ће добро и бити.*

Иво Андрић

Сомбор